

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

SCHOOL PLANTS ADMINISTRATION OF PRIVATE VOCATIONAL
SCHOOLS IN SOUTHERN REGION

ปรดี ชุชุ่น

PREDEE CHUCHUEN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2547

ISBN 974-9709-20-9

สภาการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

SCHOOL PLANTS ADMINISTRATION OF PRIVATE VOCATIONAL
SCHOOLS IN SOUTHERN REGION

ปรีดี ชูชื่น
PREDEE CHUCHUEN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2547

ISBN 974-9709-20-9

SCHOOL PLANTS ADMINISTRATION OF PRIVATE VOCATIONAL
SCHOOLS IN SOUTHERN REGION

PREDEE CHUCHUEN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2004

ISBN 974-9709-20-9

COPYRIGHT 2004

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหาร
นักศึกษา	โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้
รหัสประจำตัว	นายปรีดี ชูชื่น
ปริญญา	42064153
สาขาวิชา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
พ.ศ.	การบริหารอาชีวศึกษา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	2547
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร. มาลัย จีรวัฒน์เกษตร
	ดร. สวัสดิ์ อุดมโกชน์

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนภายใต้ขอบข่ายงาน 4 ด้านคือ การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ การซ่อมบำรุงรักษาอาคาร สถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 88 คน ครูผู้สอนจำนวน 319 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) และข้อเสนอแนะการเก็บรวบรวมแบบสอบถามและรับกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 93 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเปรียบเทียบ t-test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS /PC⁺

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ใน 4 ด้าน รวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และการซ่อมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับมาก ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ และด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสภาพโดยตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนใน 4 ด้าน

ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา เขตภาคใต้ใน 4 ด้าน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคาร

สถานที่ และด้านการควบคุมอาคารสถานที่ ส่วนด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้
ใน 4 ด้าน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า มีด้านที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่
ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ และด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่
ส่วนด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Thesis Title	School Plants Administration of Private Vocational Schools in Southern Region
Student	Mr.Predee Chucheun
Student ID.	420264153
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2004
Thesis Advisor	Dr. Marai Gerawatanakaset
Thesis Co-Advisor	Dr.Sawat Udompoch

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare School Plants Administration of Private Vocational Schools in Southern region according to status of position and school size in four components; building and grounds use planning, building and grounds maintenance, building and grounds control, and evaluation of buildings and grounds use. The research sample consisted of 88 school administrators and 319 teachers.

The instrument was a rating scale questionnaires with open-ended questions for the four components ninety-three percent of the sample sets of questionnaires were received. Statistics utilized for data analysis were percentage, mean, Standard deviation, and the t-test was employed for hypothesis testing through the SPSS / PC⁺

The results revealed that:

1. For overall, perception of administrators and teachers regarding the school plants administration of private vocational schools in southern region were at moderated level.

When individual component were analysed it was found that perception of the school plants administration of private vocational schools in southern region at most level as the following , building and grounds control, building and grounds maintenance and moderate level as building and grounds use planning, evaluation of buildings and grounds use.

2. For overall, the comparison of school plants administration of private vocational schools in southern region according to status of position and school size under four components as results were.

The administrators and teachers indicate statistically significant different at the .05 level in their perceptions of the school plants administration of private vocational schools in southern region. When individual components were analysed it was found that they indicated a statistically significant at the .05 level in their perceptions of the school plants administration of private vocational schools in southern region by components called building and grounds use planning , building and grounds maintenance and building and grounds control. However, They indicated no statistically significant in their perceptions of the school plants administration of private vocational schools in southern region by components called evaluation of building and grounds use.

The administrators and teachers who worked in schools of different size indicated no statistical significant difference in their perception of the school plants administration of private vocational schools in southern region. When individual component were analysed it was found that they indicated no statistically significant in their perceptions of the school plants administration of private vocational schools in southern region by components called building and grounds use planning, building and grounds maintenance and evaluation of building and grounds use However, They indicated statistically significant at the .05 level in their perceptions of the school plants administration of private vocational schools in southern region. by components called building and grounds control.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยความอนุเคราะห์จาก ดร. วัลย์ จีรวัดมนเกษตร ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และ ดร. สวัสดิ์ อุดมโกชน์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวคิดและให้กำลังใจ พร้อมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.สมพร ไชยะ ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ และดร.ณรงค์ พิมสาร คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรับปรุงรูปแบบตลอดจนเนื้อหาให้มีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลา ให้คำแนะนำ และตรวจสอบข้อบกพร่องของแบบสอบถาม จนสามารถนำไปใช้วิจัยได้จริง

ขอขอบคุณ คุณชวนชม ยิ้มวัน ซึ่งเป็นพี่สาวที่ให้การช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน รวมทั้งภรรยาและบุตรที่คอยให้กำลังใจตลอดเวลา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่ คณาจารย์ ผู้ร่วมงาน เพื่อน ญาติ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ปวีดี ชูชื่น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์.....	3
1.6 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
1.7 ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
1.8 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 การบริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา.....	6
2.2 การบริหารงานอาคารสถานที่.....	8
2.2.1 ขอบข่ายการบริหารงานอาคารสถานที่.....	9
2.2.2 สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่.....	11
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	53
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	53
5.2 สมมติฐานการวิจัย.....	53
5.3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	53
5.4 สรุปผลการวิจัย.....	54
5.5 การอภิปรายผลการวิจัย.....	58
5.6 ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	71
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	72
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	84
ประวัติผู้เขียน.....	92

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม สถานภาพโดยตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน.....	31
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ สภาพการบริหารงาน อาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ รวม 4 ด้าน.....	32
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับลำดับที่ สภาพการบริหารงานอาคาร สถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ด้านการวางแผนการใช้ อาคารสถานที่.....	33
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับลำดับที่ สภาพการบริหารงานอาคาร สถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ด้านการซ่อมแซมบำรุง รักษาอาคารสถานที่.....	34
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับลำดับที่ สภาพการบริหารงานอาคาร สถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ด้านการควบคุมดูแล อาคารสถานที่.....	36
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับลำดับที่สภาพการบริหารงานอาคาร สถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ด้านการประเมินผล การใช้อาคารสถานที่.....	37
4.7 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง รวม 4 ด้าน.....	39
4.8 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ด้านการวางแผน การใช้อาคารสถานที่.....	40
4.9 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่.....	41
4.10 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่.....	43

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.11 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่.....	44
4.12 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน รวม 4 ด้าน.....	45
4.13 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการวางแผน การใช้อาคารสถานที่.....	46
4.14 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการซ่อมแซม บำรุงรักษาอาคารสถานที่.....	47
4.15 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการควบคุม ดูแลอาคารสถานที่.....	49
4.16 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการประเมินผล การใช้อาคารสถานที่.....	50
4.17 แสดงผลข้อเสนอแนะทั้ง 4 ด้าน.....	52

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสโลกาภิวัตน์ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกทั้งในด้านประชากร สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมือง การเปลี่ยนแปลงสังคมโลก ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมไทย และการพัฒนาการศึกษาของไทย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมคนให้พร้อมให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยในอนาคตได้อย่างสันติสุข การพัฒนาจึงมุ่งพัฒนาคน หรือคุณภาพของคน ให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะมุ่งพัฒนาคน (พยุหศักดิ์ จันทรสุรินทร์. 2541 : 6) โดยแหล่งที่ให้การศึกษาที่ดีที่สุด คือโรงเรียน หรือสถานศึกษา ซึ่งต้องมีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ และพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ด้านของประเทศ

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเป็นหนึ่งในหลายๆ ระดับการจัดการศึกษาเอกชน ที่มุ่งผลิตและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความชำนาญ เพื่อการประกอบอาชีพ (เมธี ปิลาธนานนท์. 2533 : 131) แต่เนื่องจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีการบริหารงานในเชิงธุรกิจผสมกับการจัดการศึกษา การบริหารงานทั้งรูปแบบ และทิศทางการพัฒนาส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผู้รับใบอนุญาตเป็นสำคัญ ผู้รับใบอนุญาตต่างมีแนวคิดในการบริหารงานแตกต่างกัน ทำให้การบริหารงานไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2534 : 7) จึงได้จัดทำเอกสารและคู่มือการดำเนินงานเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาขึ้น เพื่อให้โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา ได้มีทิศทางของการบริหารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยแบ่งการบริหารงานในโรงเรียน ทั้งในส่วนของ งานวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยกำหนดให้งานวิชาการเป็นงานหลักส่วนงานอื่นๆ เป็นงานสนับสนุน แต่การที่จะทำให้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจัดการศึกษาไปได้อย่างราบรื่น ต้องอาศัยงานอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องในการบริหารงานในโรงเรียน เพื่อให้กระบวนการบริหารสามารถสนับสนุนซึ่งกันและกัน

งานอาคารสถานที่จึงเป็นงานหนึ่งของโรงเรียน ที่มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของงานอื่นๆ และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2534 : 7) อาคารสถานที่ของโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าจะมุ่งให้การเรียนการสอนบรรลุผลอย่างสมบูรณ์แล้ว ก็จำเป็นต้องจัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดีถูกหลักวิชา เอื้อต่อกิจกรรมการเรียนการสอน และ

ประหยัดที่สุดด้วย นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข (กิติมา ปรีดีดิถก. 2532 : 195) ในการประกันคุณภาพ และรับรองมาตรฐานคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน ตัวบ่งชี้ประการหนึ่งคือ ประสิทธิภาพของการจัดการ และการบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนได้แก่ อาคารสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ การเงิน และระบบข้อมูลเครือข่ายการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541 : 8)

การบริหารงานอาคารสถานที่ เป็นภารกิจหนึ่งของการบริหารการศึกษา (สุโขทัยธรรมมาธิราช. 2523 : 32) ประสิทธิภาพของการบริหารจะสูงหรือต่ำส่วนหนึ่งย่อมมาจากตัวผู้บริหาร (เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2527 : 193) ได้บันทึกไว้ว่า การบริหารอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนที่ดีนั้น ต้องสามารถใช้อาคารเรียน และบริเวณโรงเรียนอย่างถูกต้องเหมาะสม และให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ได้ใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดงานต่างๆ บ้าง เช่นงานประเพณี งานมงคลสมรส งานสังสรรค์ การบวช งานแข่งขันกีฬา สีสต่างๆ เป็นต้น การบริหารงานอาคารสถานที่ จึงเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะรองรับความเปลี่ยนแปลงของการจัดการศึกษา เช่น การเพิ่ม การลด ของจำนวนนักเรียน หรือความเปลี่ยนแปลงของชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา. 2534 : 4) ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่จะต้องพบกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งเพราะจะต้องเป็นผู้นำและผู้แสวงหาความร่วมมือ จากชุมชน องค์กร และหน่วยงานต่างๆ ถ้าหากผู้บริหารโรงเรียนขาดความสนใจหรือไม่ให้ความสำคัญกับการบริหารงานอาคารสถานที่ แล้ว อาจทำให้การบริหารงานไม่ครอบคลุมขอบข่ายงานด้าน การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

ผู้วิจัยในฐานะปฏิบัติงานในหน้าที่เป็นหัวหน้างานอาคารสถานที่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้ ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง จึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ว่ามีสภาพอย่างไร อันจะเป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การบรรลุผลของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติตามความต้องการต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาเขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ แตกต่างกัน

1.4 ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้ โดยผู้วิจัยได้ยึดกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 4) ได้กำหนดขอบข่ายของงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบ 5 ประการ ดังนี้

1. การวางแผนก่อสร้างอาคารสถานที่
2. การวางแผนการใช้อาคารสถานที่
3. การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่
4. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่
5. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่ที่มีอยู่เดิม โดยกำหนดกรอบเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนการใช้อาคารสถานที่
2. การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่
3. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่
4. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

1.5 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้ ใน 4 ด้าน คือ การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ การซ่อมแซมบำรุง

รักษาอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ใน
ปีการศึกษา 2544 จำนวน 50 โรง

1.6 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.6.1 ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
เขตภาคใต้ ปีการศึกษา 2544 จำนวน 50 โรง ประกอบด้วย ผู้บริหาร 100 คน และครูผู้สอน
2,530 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 2,630 คน

1.6.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน
ส่วนครูผู้สอน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้
ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 165 คน และครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 180 คน
โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางสำเร็จรูปของ Robert V.Krejcie และ Eayrle
W.Morgan (1970: 608) และเทียบสัดส่วนเพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนและดำเนิน
การเก็บข้อมูลโดยวิธีจับสลาก

1.7 ตัวแปรที่ศึกษา

1.7.1 ตัวแปรต้น

1.7.1.1 สถานภาพโดยตำแหน่ง จำแนกเป็น

- 1) ผู้บริหาร
- 2) ครูผู้สอน

1.7.1.2 ขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็น

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดใหญ่

1.7.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอก
ชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้ ภายใต้อบข่ายงาน 4 ด้านคือ

1. การวางแผนการใช้อาคารสถานที่
2. การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่
3. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่
4. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

1.8 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง การปฏิบัติงานตามภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนดำเนินการเกี่ยวกับอาคารเรียน อาคารประกอบบริเวณสิ่งแวดล้อมทั้งในด้านการใช้อาคารสถานที่ การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมให้การดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ

1.1 การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ หมายถึง การกำหนดการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้รอบคอบและเกิดประโยชน์ใช้สอยมากที่สุด ต่อการเรียนการสอนในโรงเรียน และกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและชุมชน

1.2 การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ หมายถึง การดูแลซ่อมแซมระมัดระวัง และการตกแต่งอาคารสถานที่ ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์เหมาะสมต่อการใช้สอยและมีความสวยงามเพื่อให้เกิดประโยชน์โดยคุ้มค่าที่สุด

1.3 การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ หมายถึง การกำกับดูแลโดยทั่วไป การป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับอาคารสถานที่รวมถึงการควบคุมการปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยแก่อาคารสถานที่

1.4 การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ หมายถึง การตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับอาคารสถานที่ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ ซึ่งจะต้องสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมและมีการวางแผนการประเมินผล

2. โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษาที่เปิดสอน หรือมีหลักสูตรช่างอุตสาหกรรมและบริหารธุรกิจระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

3. สถานภาพโดยตำแหน่ง หมายถึง ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน

3.1 ผู้บริหาร หมายถึง ครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ ที่ดูแลงานอาคารสถานที่

3.2 ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่สอนประจำ ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

4. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การแบ่งขนาดของโรงเรียนตามจำนวนครูผู้สอนเพื่อให้จำนวนของโรงเรียนใกล้เคียงกัน

4.1 ขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนครูต่ำกว่า 60 คน

4.2 ขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนครูตั้งแต่ 60 คน ขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาเขตภาคใต้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยด้านต่างๆ ตามลำดับดังนี้

2.1 การบริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

2.2 การบริหารงานอาคารสถานที่

2.2.1 ขอบข่ายการบริหารงานอาคารสถานที่

2.2.2 สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่

2.2.2.1 การวางแผนการใช้อาคารสถานที่

2.2.2.2 การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่

2.2.2.3 การควบคุมดูแลอาคารสถานที่

2.2.2.4 การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การบริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

เมธี ปิรันธนานนท์ (2533 : 48) ได้กล่าวถึงความหมายของการอาชีวศึกษาเอาไว้ว่า หมายถึงการศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือ ระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญาสำหรับอาชีพหนึ่ง หรือกลุ่มอาชีพ ช่างและงานต่างๆ อาชีวศึกษาตามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมปลาย จะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาชีพพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์ และฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่งๆ สัดส่วนของวิชาต่างๆ จะแตกต่างกัน แต่ตามปกติแล้วจะต้องเน้นการฝึกภาคปฏิบัติ

Harris (อ้างใน เมธี ปิรันธนานนท์. 2533 : 47) ให้ความหมายของการอาชีวศึกษาว่าเป็นการศึกษาเพื่อการงานทุกชนิด ซึ่งบุคคลถูกใจในงานนั้นและเป็นความต้องการของสังคม การอาชีวศึกษาเป็นพิเศษเฉพาะซึ่งแตกต่างกับการศึกษาทั่วไป ที่จัดเพื่อพัฒนาทักษะ ความสามารถ ความเข้าใจ เจตคติ อุปนิสัยที่ดีในการทำงาน และความซาบซึ้ง อันเป็นความต้องการจำเป็นที่คนทำงานอาชีพต้องมีเพื่อจะได้เจริญก้าวหน้า และสร้างผลผลิตได้ดี เมื่อได้รับการบรรจุเข้าทำงาน หรือประกอบอาชีพแล้ว จากความหมายดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า การบริหารงานโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษานั้นต้องมีรายละเอียดดังนี้

1. เป็นการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญา
2. เป็นการศึกษาสำหรับอาชีพใดอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มอาชีพใดโดยเฉพาะ
3. มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
4. มุ่งศึกษาเพื่อนำไปประกอบอาชีพ
5. ประกอบกิจการโดยเอกชน

เนื่องจากการบริหารโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา เป็นการบริหารงาน ซึ่งมีความแตกต่างจากการบริหารงานในระบบราชการ เนื่องจากโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษานั้น มีลักษณะการบริหารงานเชิงธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยผลประโยชน์ในเชิงกำไรขาดทุน จึงต้องได้รับการคำนึงถึง ซึ่ง สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2536 : 2) ได้อธิบายเพิ่มเติมไว้ว่า โรงเรียนเอกชนเป็นธุรกิจการศึกษา เพราะมีหลักเกณฑ์ตามองค์ประกอบคือมีการมุ่งหวังกำไร มีการบริหารการเงินและผลกำไรและพึ่งตนเอง ไม่เหมือนโรงเรียนของรัฐบาลที่มีลักษณะเป็นองค์การประเภทเพื่อบริการมิได้มีจุดมุ่งหวังในการค้ากำไร (Non-Profit Organization) และไม่ต้องเสี่ยงกับการขาดทุน เพราะว่ารัฐบาลหรือบุคคลภายนอกได้เป็นผู้จัดหาทุนอุดหนุนให้ตลอดเวลา ดังนั้นการบริหารโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จึงมีลักษณะเป็นการบริหารเชิงธุรกิจผสมกับการจัดการศึกษา สำหรับการนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยกองโรงเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีภารกิจสำคัญสองประการ คือ ประการที่หนึ่ง ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านการศึกษาแก่ภาคเอกชน ประการที่สองด้านการกำกับดูแลมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเอกชน (คณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2538 : 103) ดังนั้นคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงเป็นผู้กำกับดูแลโรงเรียนเอกชนทุกระดับ รวมทั้งโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาด้วย และได้วางแนวทางในการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา ให้เป็นไปในแนวเดียวกัน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531 : 1-2) ได้วางแนวนโยบายในการบริหารงานโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาไว้ดังนี้

1. ความหมายของการบริหารงานโรงเรียน คือ การที่ผู้บริหารใช้วิธีการต่างๆ จัดสรรทรัพยากร ซึ่งได้แก่ เงิน คน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนด ผลผลิตที่ได้คือ ประสิทธิภาพของนักเรียนมีคุณสมบัติพึงประสงค์ของสังคม
2. การให้การบริหารงานโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ ผู้บริหารจะต้องจัดการบริหารงานโรงเรียนให้ครอบคลุมทั้งหกงาน คือ งานวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งต้องดำเนินงานทั้งหกงานให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน
3. การบริหารงานโรงเรียนทั้งหกงาน สามารถแบ่งไว้เป็นงานหลัก และงานสนับสนุน งานวิชาการนับว่าเป็นงานหลัก ส่วนงานอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการ

4. ผู้บริหารควรจัดสัดส่วนเกี่ยวกับเวลา ในการบริหารงานโรงเรียนแต่ละงานให้เหมาะสม

5. ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบ ในการปฏิบัติการสอน การวางแผน การควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงานและดำเนินงานทุกอย่าง ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน กฎกระทรวงและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

6. ภารกิจที่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจะต้องปฏิบัติ นั้น ต้องอาศัยทักษะที่จำเป็น เช่น ทักษะเกี่ยวกับความรู้ ทักษะในด้านเทคนิคต่าง ๆ และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

ดังนั้นการบริหารโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จึงเป็นการบริหารงานที่มีลักษณะสำคัญสองประการ คือการบริหารเชิงธุรกิจที่ต้องอาศัยการจัดสรรทรัพยากรอันได้แก่ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และการจัดการ เพื่อให้การดำเนินกิจการของโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเจริญก้าวหน้า อีกประการหนึ่ง คือ การจัดการศึกษาซึ่งต้องให้การบริหารงานให้ครอบคลุมทั้งหกงาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่และงานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งจะทำให้การจัดการศึกษานั้นมีคุณภาพและมีมาตรฐาน ลักษณะการบริหารทั้งสองประการนี้ ทำให้การบริหารโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับงานทุกงานข้างต้น เพราะทั้งการบริหารเชิงธุรกิจและการจัดการศึกษา ไม่อาจแยกจากกันได้ ในโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นงานหนึ่งที่มีความสำคัญกับโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา เพราะเป็นงานที่ช่วยสนับสนุนงานอื่น ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ อันจะเป็นการส่งผลให้การบริหารงานโดยรวมประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ด้วย

2.2 การบริหารงานอาคารสถานที่

การบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการวางแผน ดูแล บำรุงรักษา พัฒนาอาคารต่างๆ และบริเวณโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่สวยงามเหมาะสมกับการใช้อุบัติเสมอ (เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2527 : 190) สำหรับธีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์ และคนอื่นๆ (2530 : 112) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานอาคารสถานที่ไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารใช้อำนาจที่มีอยู่ จัดดำเนินการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ในทำนองเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 5) อธิบายว่า การบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ดำเนินงานอาคารสถานที่ ร่วมกับบุคลากรให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้และ ชลิต พุทธิรักษา (2536 : 117) ให้ทัศนะว่า การบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่เท่าที่มีอยู่ จัดดำเนินงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ไปสูเป้าหมายที่ต้องการ ส่วน วิพล นาคพันธ์ และ สมเดช สีแสง (2537 : 1) บันทึกไว้ว่า การบริหาร

งานอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณสิ่งแวดล้อม ตลอดจนวัสดุครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้างอื่น อันเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อความเรียบร้อยเรียบร้อยและความสะดวกคล่องตัวแก่การจัดการเรียนการสอนและการดำเนินงานอื่นๆ ในโรงเรียน

การบริหารงานอาคารสถานที่ที่มีความสำคัญ เพราะเป็นการบริหารงานที่ให้ความสะดวกแก่การดำเนินงานหลักของโรงเรียน คือ งานวิชาการ และส่งเสริมให้การดำเนินงานด้านต่างๆ ของโรงเรียนเป็นไปโดยสะดวกและมีประสิทธิภาพ เป็นการเตรียมพร้อมที่จะรองรับความคิดและความเปลี่ยนแปลงของการจัดการศึกษา เช่นการเพิ่ม การลดของจำนวนนักเรียน หรือความเปลี่ยนแปลงของชุมชน ทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนมีความพร้อม และพอใจในการประกอบกิจกรรมการเรียน และมีส่วนเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากรให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 4) สอดคล้องกับ มาลินี สาคริก และ ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ (2528 : 660) ที่กล่าวว่างานอาคารสถานที่ที่มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับภารกิจด้านอื่นๆ ของผู้บริหารมากกว่างานธุรการธรรมดา เนื่องจากทุกขั้นตอนของการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผลด้านอาคารสถานที่ จะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคล (man) ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จะต้องเกี่ยวข้องกับการใช้เงิน (money) จำนวนมากมาย ทั้งส่วนที่เป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินบริจาคจากส่วนอื่นๆ จะต้องใช้ช่วงระยะเวลา (minute) ในการปฏิบัติงานต่อเนื่องกันยาวนาน และจะต้องใช้ความรู้ความสามารถหลายๆ ด้าน ตลอดจนความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของผู้บริหารในวิธีการดำเนินงาน (management)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การบริหารงานอาคารสถานที่ เป็นการจัดการเกี่ยวกับอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณสิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อส่งเสริมให้การดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ

2.2.1 ขอบข่ายการบริหารงานอาคารสถานที่

Elsbree and McNally (อ้างใน กิติมา ปรีดีดิลก. 2532 : 197 ; อ้างอิงมาจาก Elsbree and McNally. 1697) ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบของครูใหญ่ในด้านอาคารสถานที่ไว้ 15 ประการ ดังนี้

1. การสร้างและการจัดหาอาคารเพิ่มเติม
2. การปรับปรุงซ่อมแซมตามวาระ
3. การเลือกใช้สีภายในห้องเรียน
4. การเลือกใช้เครื่องใช้และเครื่องตกแต่งต่าง ๆ
5. การดูแลความสะอาดเรียบร้อยของอาคารสถานที่
6. การจัดห้องเรียนให้อยู่ในสภาพที่ถูกต้องสุจริตขณะอนามัย
7. การจัดที่เข็ดมือและการทำความสะอาด

8. การเดินตรวจอาคารสถานที่ที่เป็นระยะ ๆ
9. การจัดให้มีห้องเก็บของสัมภาระและอุปกรณ์
10. การจัดและดูแลห้องเรียน
11. การจัดทำกระดานดำ
12. การตกแต่งห้องเรียนและสถานที่ต่าง ๆ
13. การดูแลพื้นอาคาร
14. การระบายอากาศ
15. การดูแลสนามและบริเวณโรงเรียน

สำหรับวิพล นาคพันธ์ และสมเดช สีแสง (2539 : 1) จำแนกขอบข่ายของงานอาคารสถานที่ เป็น 3 ประการคือ

1. งานที่เกี่ยวกับอาคาร ได้แก่ อาคารเรียน ห้องประชุม ห้องเรียน ห้องพักครู ห้องต่างๆ โรงฝึกงาน โรงอาหาร เรือนเพาะชำ ถึงเก็บเก็บน้ำฝน ระบบประปา ทางเดินเชื่อมระหว่างอาคาร โรงเก็บรถ อาคารพัสดุ ห้องน้ำห้องส้วม หอพัก โรงพลศึกษา

2. งานที่เกี่ยวกับสถานที่ ได้แก่ ถนน สนามกีฬา สนามเด็กเล่น สวนหย่อม สวนป่า สระน้ำ ที่กำจัดขยะ คูระบายน้ำ รั้ว แปลงเกษตร ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น

3. งานที่เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบการติดต่อภายใน ระบบสายอากาศโทรทัศน์รวม จานดาวเทียม เสืออากาศวิทยุสื่อสาร โต๊ะเก้าอี้นักเรียน โต๊ะเก้าอี้ผู้บริหารและครู โต๊ะเก้าอี้ห้องประชุม ระบบแสงเสียงในห้องประชุม ห้องเรียน ห้องอื่นๆ ระบบการปรับอากาศและการถ่ายเทอากาศในห้องต่างๆ

สำหรับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 6) ได้กำหนดขอบข่ายอาคารสถานที่ในโรงเรียนประถมศึกษาไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. การจัดสร้างอาคารสถานที่ อันรวมถึงการวางแผนผังบริเวณที่ตั้งอาคาร การควบคุม การก่อสร้าง การตกแต่งจัดระเบียบ ให้เป็นไปตามหลักการจัดอาคารสถานที่ของโรงเรียน ตลอดจนการรื้อถอนอาคารสถานที่

2. การใช้อาคารสถานที่ อันหมายถึง การกำหนดวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ให้เกิดประโยชน์ใช้สอยให้มากที่สุด ต่อการเรียนการสอนโดยตรง ต่อการเกิดการเรียนรู้ นอก ห้องเรียน ของนักเรียนและชุมชน

3. การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ คือ การประดับตกแต่งและซ่อมอาคารสถานที่ให้คงสภาพเดิม หรือเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นประโยชน์โดยคุ้มค่าที่สุด

4. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่คือการควบคุมดูแลโดยทั่วไป เป็นการกำกับติดตาม ผลการใช้ การบำรุงรักษา การตกแต่ง รวมถึงการควบคุมการปฏิบัติงานอาคารสถานที่ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและแบบแผนของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

5. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เป็นการดำเนินการประเมินผลการใช้เพื่อการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงแนวการดำเนินงานด้านนี้ให้เหมาะสม เพื่อประโยชน์สูงสุด และเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการวางแผนดำเนินงานอาคารสถานที่ของปีถัดไป

ดังนั้น ในการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร จะต้องปฏิบัติตามขอบข่ายงาน 5 ประการ คือ การจัดสร้างอาคารสถานที่ การใช้อาคารสถานที่ การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

2.2.2 สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง กิจกรรมที่ผู้บริหารใช้อำนาจที่มีอยู่จัดดำเนินการเกี่ยวกับอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณสิ่งแวดล้อม ในด้านการใช้อาคารสถานที่ การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ

2.2.2.1 การวางแผนการใช้อาคารสถานที่

การวางแผนใช้อาคารสถานที่ หมายถึง การกำหนดการวางแผนใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ใช้สอยมากที่สุด ต่อการเรียนการสอนโดยตรง ต่อการเกิดการเรียนรู้นอกห้องเรียน และต่อชุมชน (กิติมา ปรีดีติลล . 2532 : 198) ซึ่ง เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 193) ได้บันทึกไว้ว่า การบริหารอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนที่ดีนั้น ต้องสามารถใช้อาคารเรียน และบริเวณโรงเรียนถูกต้องเหมาะสม และให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ได้ใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดงานต่างๆ บ้าง เช่นงานประเพณี งานมงคลสมรส งานสังสรรค์ การบวช งานแข่งขันกีฬาต่างๆ เป็นต้น และเมธี ปิลันธนานนท์ (2528 : 13) สรุปว่า การใช้อาคารสถานที่ ควรมุ่งให้เกิดความสะดวกในเรื่อง

1. โปรแกรมการเรียนการสอน
2. โปรแกรมกิจการนักเรียนของโรงเรียน
3. ประชาชนที่จะใช้อาคารสถานที่ในตอนกลางคืนในตอนสุดสัปดาห์ หรือในช่วงฤดูร้อน ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้รอบคอบ และเกิด

ประโยชน์ใช้สอยมากที่สุด มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2526 : 131) กล่าวถึง การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนไว้ดังนี้

1. การปฐมนิเทศการใช้อาคารสถานที่แก่ครู นักเรียน และคนงาน ผู้บริหารจะต้องแนะนำว่า แต่ละปีมีความมุ่งหมายหรือเน้นไปในทางใด เช่น ชั้นเรียนต่างๆ ทำไมจึงต้องไปอยู่ใน

อาคารเรียนนั้น ห้องพิเศษต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร จะใช้ประโยชน์จากการใช้อย่างไร ทางที่ดีควรให้ผู้ผู้ได้มีส่วนช่วยวางแผนและการปฐมนิเทศ ควรจะให้กว้างขวาง ลึกซึ้ง หรืออาจถึงขั้นจัดอบรมเพื่อปฏิบัติการได้ก็จะดี

2. การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้คุ้มค่า เช่น การรับนักเรียนให้เหมาะสมกับอาคารสถานที่

3. วางแผนการใช้อาคารสถานที่ร่วมกับชุมชน โรงเรียนกับชุมชน โดยปกติจะแยกไม่ออก จะต้องพึ่งพาอาศัยอยู่ตลอดเวลา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 109) ได้เสนอแนะการดำเนินการใช้อาคารสถานที่ไว้ว่า ผู้บริหารควรวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ใช้สอยให้มากที่สุดต่อการเรียนการสอนภายในโรงเรียน และกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนรอบบริเวณโรงเรียน โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

1. วางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. กำหนดการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ให้ความรู้ในเรื่องการใช้อาคารสถานที่แก่ครู นักเรียน และชุมชน
4. จัดทำแผนผังของอาคาร แสดงการใช้ประโยชน์ห้องต่าง ๆ
5. จัดให้มีเอกสารแนะนำการใช้บริการด้านอาคารสถานที่แก่ชุมชน
6. พิจารณาการใช้อาคารสถานที่ของชุมชน โดยคำนึงถึงระเบียบการใช้อาคารสถานที่

ของทางราชการ

สำหรับ จรัส โพธิศิริ (2529 : 318-319) ได้เสนอหลักการจัดห้องเรียนและห้องพิเศษไว้ดังนี้

1. การจัดห้องเรียนควรยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ห้องเรียนควรเป็นห้องใหญ่หรือกว้าง เพื่อความสะดวกในการย้ายโต๊ะ เก้าอี้ จัดในรูปแบบต่างๆ เพื่อประโยชน์ในด้านการเรียนการสอนถ้าเป็นห้องเล็กๆ หลายห้องติดกัน ควรเป็นฝาเลื่อนเพื่อสะดวกในการเปลี่ยนเป็นห้องกว้าง
2. การจัดห้องเรียนเพื่อเสริมสร้างความรู้ทุกด้าน โดยการจัดอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม หรืออาจนำหนังสืออ่านประกอบที่น่าสนใจไว้มุมห้อง เพื่อนักเรียนจะได้ค้นคว้า ทำกิจกรรม มีการติดตั้งรูปภาพผลงานของนักเรียนเพื่อส่งเสริมความรู้และประสบการณ์
3. การจัดห้องเรียนเพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดี ครูควรช่วยเสริมให้นักเรียนจัดกระถางต้นไม้ประดับห้องเรียน ที่วางของสำหรับนักเรียนทำกิจกรรม
4. การจัดห้องเรียนเพื่อเสริมสร้างลักษณะที่ดีงาม ห้องเรียนก็น่าจะอยู่เหมือนบ้าน ก็ต้องให้นักเรียนรู้จักรักษาความสะอาดตั้งแต่พื้นห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ และถังขยะ

ส่วนห้องพิเศษ ซึ่งเป็นห้องปฏิบัติงานต่างๆ ที่สนับสนุนการสอน ห้องพิเศษที่ควรจัดให้มีได้แก่

1. ห้องพยาบาล จัดให้บรรยากาศที่ผู้ป่วยได้พักผ่อนจริง ๆ ควรมีครุภัณฑ์ที่จำเป็น เช่น โต๊ะปฏิบัติงานของครูพยาบาล ตู้ยา เตียงพร้อมที่นอน หมอน ผ้าห่ม ผ้ายาง ตู้เก็บอุปกรณ์ บัตรสุขภาพ ภาพโปสเตอร์ อ่างล้างมือ เครื่องชั่งน้ำหนัก สิ่งของทุกอย่างจะต้องจัดเป็นระเบียบ
2. ห้องสมุด ถ้าเป็นโรงเรียนขนาดเล็กใช้มุมหนังสือก็ได้ แต่ถ้าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ควรมีห้องสมุดที่มีขนาดใหญ่ จุนักเรียนได้เพียงพอ มีโต๊ะสำหรับอ่านหนังสือ ครุภัณฑ์ต่างๆ ต้องพร้อมและต้องสะอาด
3. ห้องวิทยาศาสตร์ นอกจากจะใช้อุปกรณ์วิทยาศาสตร์แล้ว ควรมีพื้นที่ในการปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ การทดลอง ค้นคว้า มีการจัดเก็บเป็นระเบียบเรียบร้อย
4. ห้องดนตรี ควรให้ห่างจากห้องเรียน เพราะนอกจากไม่ให้เสียงรบกวนแล้วยังทำให้การฟังได้ผลดี เครื่องดนตรีที่มีราคาแพงต้องมีตู้เก็บรักษาความปลอดภัย
5. ห้องพัสดุ จำเป็นต้องมีเพราะเป็นที่ใช้เก็บอุปกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ฉะนั้น จะต้องมีความแข็งแรงปลอดภัย ประตูหน้าต่างควรใช้เหล็กดัด เพื่อความมั่นคงแข็งแรงจากการโจรกรรม
6. ห้องธุรการ ควรมีโต๊ะ เก้าอี้ ตู้เก็บเอกสาร เครื่องอัดสำเนา เครื่องพิมพ์ดีด ห้องธุรการควรคำนึงถึงพื้นที่การทำงาน เนื่องจากมีบุคลากรที่ต้องปฏิบัติงานเป็นกลุ่มใหญ่ๆ จึงควรเป็นห้องโปร่ง อากาศถ่ายเทสะดวก หรือมิฉะนั้นถ้าเป็นไปได้ควรมีเครื่องปรับอากาศ และต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการเก็บรักษาเงินด้วย

ส่วนลักษณะอาคารสถานที่ ที่ดีนั้น ถาวร สารวิทย์ (2523 : 195) ได้กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. ด้านประโยชน์ใช้สอย อาคารสถานที่โรงเรียนต้องถือประโยชน์ใช้สอยที่จะเกิดผลดีต่อการเรียนการสอนและความสะดวกสบาย ปลอดภัย สำหรับผู้เรียนมิใช่มุ่งแต่ความสวยงามอย่างเดียว
2. ดัดแปลงได้หลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นฝักกัน หรือวัสดุอุปกรณ์ใดๆ ที่เกี่ยวกับอาคารพยายามแก้ไขดัดแปลงได้โดยง่าย ทั้งทางแนวตั้งและแนวนอน ไม่ต้องทุบทำลายหรือยุ่งยากแก่การเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการขยาย ต่อเติมอาคารและความสะดวกของครูในการแบ่งกลุ่มนักเรียนหรือจัดกิจกรรมต่างๆ
3. ขยายโรงเรียนได้สะดวก เนื่องจากพลเมืองเพิ่มขึ้นทุกวัน การหาสถานที่จัดตั้งโรงเรียนต้องคำนึงว่า ถ้าบริเวณโรงเรียนจะขยายออกไป จะทำได้สะดวกเพียงใด ขยายได้รอบทิศทางหรือบางทิศ หรือขยายไม่ได้แน่นอนในอนาคต สิ่งเหล่านี้ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องคำนึงก่อนสร้างโรงเรียนลงไป

4. ช่วยสร้างบรรยากาศให้เปรียบเสมือนบ้านของเด็ก มีลักษณะเพดานต่ำ ม่านสวย ผ้าม่าน สีเย็นตา พื้นห้องสีอ่อนสวย โต๊ะ เก้าอี้ วางจัดเป็นระเบียบเรียบร้อย อากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงสว่างกระจายทั่วห้องตลอดเวลา สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกในห้องไม่ไปไหน

5. ทนทานต่อการใช้งาน ทั้งถูกวิธีและไม่ถูกวิธี อาคารสถานที่และเครื่องใช้ ไม้สอยของโรงเรียนต้องแข็งแรงทนทาน เพราะมีการใช้อยู่ประจำทุกวัน

6. เครื่องอำนวยความสะดวกสมบูรณ์ โรงเรียนควรมีอาคารสถานที่ที่จะใช้ในการศึกษา เช่น ห้องสมุด ห้องพักผ่อน สนามกีฬาห้องน้ำ ห้องล้างมือ น้ำดื่ม น้ำใช้บริบูรณ์สิ่งเหล่านี้จะช่วยอำนวยความสะดวกภายในโรงเรียนเป็นอย่างมาก

7. ผู้ปกครองหรือประชาชนในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่มาขอใช้สถานที่ของโรงเรียนสะดวก อาคารสถานที่ของโรงเรียนควรให้บริการแก่ชุมชนเป็นครั้งคราว เพราะโรงเรียนจะอยู่ได้ต้องอาศัยชุมชน จะเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนไปด้วย

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 :8 - 9) สรุปว่า การใช้อาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. ดำเนินการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ โดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม
2. จัดให้มีแผนผังบริเวณโรงเรียน ห้องเรียน
3. จัดให้มีการทำตารางแสดงการใช้อาคารสถานที่
4. ให้บริการด้านอาคารสถานที่แก่ชุมชนในกิจกรรมของชุมชนที่เกี่ยวข้อง

จึงสรุปได้ว่า การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ เป็นการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ใช้สอยมากที่สุด โดยการจัดให้มีแผนผังบริเวณโรงเรียน ห้องเรียน จัดให้มีตารางแสดงการใช้อาคารสถานที่ เพื่อผลการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน และการจัดกิจกรรมของชุมชน

2.2.2.2 การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่

เมธี ปิลันธนานนท์ (2528 : 167) กล่าวว่า การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ หมายถึง การระมัดระวัง ดูแลและการป้องกันอาคารสถานที่ ให้อยู่ในสภาพที่คงทนถาวร และเกิดความสวยงามอยู่เสมอ

ส่วนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช (2537 : 93) ให้ความเห็นว่า ลักษณะของงานบำรุงรักษาอาคาร มีหน้าที่โดยตรงในด้านบริการแก่ผู้ใช้อาคาร ดูแลรักษาตั้งแต่ความสะอาด ปรับซ่อมจุดบกพร่อง จึงสรุปงานบำรุงรักษาอาคารได้ดังนี้

1. เพื่อรักษาสภาพอาคารสถานที่และสิ่งประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์เหมาะสมต่อ การใช้สอยตามสภาพอายุของการใช้งาน

2. ป้องกันความเสียหายเล็กน้อยที่อาจเกิดขึ้นในอาคาร เพื่อมิให้จุดเล็กนั้นลุกลามเป็นความเสียหายมากขึ้น

3. เปลี่ยนชิ้นส่วนอาคารประกอบตามอายุ เพื่อการประหยัดงบประมาณในระยะยาว และป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้ใช้อาคาร

4. เก็บข้อมูล ข้อบกพร่องจากการออกแบบและการใช้วัสดุก่อสร้างเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาแบบรูปในการก่อสร้างครั้งต่อไป

สำหรับ จรัส โพธิศิริ (2529 : 350 - 351) ได้เสนอแนะว่า การตกแต่งอาคารสถานที่ ควรคำนึงถึงในเรื่องต่อไปนี้

อาคารเรียน รวมทั้งห้องเรียนพิเศษ ควรจัดและตกแต่งให้น่าอยู่อาศัย จูงใจสำหรับเป็นที่เรียนที่สอน ห้องพิเศษก็ต้องสวยงาม มีรูปภาพและอุปกรณ์ กระถามต้นไม้ โดยเฉพาะความสะดวกต้องกวาดซันเป็นอย่างดี

อาคารประกอบ ควรดูแลจัดระเบียบ โดยเฉพาะเครื่องอำนวยความสะดวก เครื่องมือ เครื่องใช้ครบบริบูรณ์ สีที่ใช้ทาต้องมีความหมายต่อเด็ก

ห้องเรียน ไม่ควรใช้สีแก่จัด เพราะจะทำให้นักเรียนอึดอัด นักเรียนต้องใช้ความคิดและสมาธิ ดังนั้น ห้องเรียนควรทาสีอ่อนๆ เช่น เหลืองอร่ามหรือฟ้าอมเทา ส่วนเพดาน ควรทำด้วยสีขาว หรือสีนวล เพื่อช่วยให้การสะท้อนแสง จะเพิ่มแสงสว่างให้แก่ห้องได้ดี

ห้องอาหาร ควรทาสีที่ช่วยในการย่อยอาหาร คือสีที่สดชื่น สีส้ม สีชมพู

ห้องพลศึกษา โรงฝึกงาน และอาคารศิลปะ ควรเป็นสีสว่างมากๆ เช่น สีส้มอ่อนๆ สีเหลืองอมเทา สีชมพูอ่อน ส่วนบริเวณห้องแต่งตัว หรือห้องเก็บของสำหรับครูและนักเรียน ควรทาสีชมพู เพราะจะช่วยสะท้อนแสงให้เกิดความสดชื่น มีชีวิตชีวาสดใสเป็นอย่างดี

ห้องประชุม ควรทาสีด้วยสีเขียวอ่อน หรือสีน้ำทะเลอ่อนๆ นอกจากนั้นห้องประชุมจะต้องเปิดโล่ง เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก ลมพัดผ่านได้ง่าย นอกจากนี้ห้องประชุมต้องการแสงสว่างมากเพียงพอ สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมประชุมเป็นจำนวนมากๆ

ห้องปฏิบัติการ สำนักงาน ห้องพักครู เป็นห้องที่ใช้ทั้งความคิด ต้องใช้สมาธิฉะนั้นควรมีบรรยากาศเยือกเย็น ช่วยให้เกิดความสดชื่นรื่นรมย์ จึงควรทาสีขาวอมเขียว หรือสีน้ำทะเลอ่อนๆ หรือสีครีมก็ได้

นอกจากนี้ สุวกิจ ศรีปัทมา (2528 : 155) ได้เสนอแนะการจัดบริเวณสถานที่ของโรงเรียนไว้ดังนี้

1. สนาม ไม่ว่าจะป็นสนามกีฬา สนามเด็กเล่น หรือสนามหญ้า ควรจัดให้สะอาด ไม่รก เป็นหลุมเป็นบ่อ

2. สวนดอกไม้ แปลงดอกไม้ สวนครัว ควรตัดตกแต่งให้สวยงาม ฝึกนิสัยให้นักเรียนทำงาน ชื่นชมกับความสะอาดเรียบร้อย มีนิสัยรักต้นไม้ ดอกไม้

3. ต้นไม้ใหญ่ที่ให้ร่มเงา ควรใช้ประโยชน์เป็นที่พักผ่อน ด้วยการจัดวางโต๊ะม้านั่งหินขัดที่คดงทวาร สำหรับให้นักเรียนได้นั่งพักผ่อนในเวลาว่างจากการเรียน

4. รั้ว มีไว้เพื่อแสดงอาณาเขต จึงควรทำให้เกิดความสวยงามแก่โรงเรียนนอกจากนั้น ยังป้องกันสัตว์เลื้อยเข้ามาในบริเวณโรงเรียนอีกด้วย ซึ่งอาจจะทำเป็นรั้วชั่วคราว หรือต้นไม้ก็ได้ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในทรัพย์สินของโรงเรียนเป็นหลัก

5. ถนน ควรมีทางเข้าออกโรงเรียนได้สะดวกและสะอาด ไม่เป็นหลุมเป็นบ่อ

6. ท่อระบายน้ำ ควรมีท่อหรือทางสำหรับระบายน้ำออกจากบริเวณโรงเรียนป้องกันน้ำขังในเวลาฝนตก

สำหรับชลิต พุทธิรักษา (2536 : 134) กล่าวถึงการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ว่า ควรดูแลซ่อมแซมอยู่ตลอดเวลา เพื่อจะได้ดูไม่เก่า และใช้งานได้ดี ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบำรุงรักษา มีดังนี้

1. บุคลากรในโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จะต้องเป็นนักซ่อมแซมคงเส้นคงวา ทันทึที่พบเห็นสิ่งใดชำรุดเล็ก ๆ น้อย ๆ ต้องรีบมอบหมายให้นักการภารโรงจัดการซ่อมแซมให้เสร็จเรียบร้อย อย่าปล่อยให้ชำรุดทรุดโทรมมาก ครูที่ทำหน้าที่หัวหน้างานอาคารสถานที่ มีหน้าที่ดูแลตรวจสอบ และรับผิดชอบบริเวณโรงเรียน โดยเน้นความเป็นระเบียบ ความสะอาด นักเรียนที่ได้รับมอบหมายให้ทุกคนเป็นผู้รับผิดชอบ ฝึกการใช้ห้องน้ำห้องส้วมให้ถูกวิธี รู้จักรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน จัดให้ทุกคนเป็นเวรเก็บกวาด โดยโรงเรียนเตรียมอุปกรณ์ไว้ให้ เช่น ไม้กวาด กระจบโป่งใส่เศษผง เข่ง และเหล็กคียบ

2. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการซ่อมแซมบำรุงรักษา เพราะชุมชนมีประโยชน์ต่อโรงเรียนเป็นอย่างมาก โรงเรียนจึงต้องถือเป็นภาระจะต้องติดต่อขอความช่วยเหลือ อาจจะเป็นการร่วมพัฒนาโรงเรียน เช่น ทำความสะอาด พัฒนาสนามหรือปลูกต้นไม้ ทาสี อาคารเรียน บริจาคแรงกาย หรือบริจาคทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายซ่อมแซม ขณะเดียวกันโรงเรียนจะต้องมีน้ำใจตอบแทนชุมชนด้วย ตามโอกาสสมควร

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 8-9) ได้เสนอแนะการดำเนินงานการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ดังนี้

1. สักรวจสภาพของอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องพิเศษ และบริเวณโรงเรียน ว่ามีการชำรุดทรุดโทรมหรือไม่ มีความสะอาด ปลอดภัย สวยงาม และตกแต่งให้เอื้อต่อการเรียนการสอนหรือไม่

2. วางแผนร่วมกันระหว่างครู นักการภารโรง และกรรมการโรงเรียน เพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนแสวงหาทรัพยากร ตลอดจนร่วมมือกันดำเนินการปรับปรุง ตกแต่งโรงเรียน

3. โรงเรียนและชุมชนร่วมกันปรับปรุงซ่อมแซมส่วนที่ชำรุด ทาสี ตกแต่งอาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณโรงเรียน อาจจัดสัปดาห์แห่งการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จัดหาจัดซื้อวัสดุที่ใช้ในการปรับปรุงตกแต่ง หรือให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแสวงหาวัสดุ ตลอดจนแรงงานที่จะมาร่วมกันพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

4. วางแผนป้องกัน แก้ไขมลภาวะ และเสริมสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ดี เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู นักการภารโรง นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา ซ่อมแซมและตกแต่งอย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดแผนดำเนินการระยะยาว

6. ครูและนักเรียนร่วมกันปรับปรุง และตกแต่งภายในห้องเรียน และห้องพิเศษให้สวยงาม เป็นระเบียบและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

บุญช่วย จินดาประพันธ์ (2536 : 113-114) กล่าวว่า การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ของสถานศึกษาให้คงทนถาวร ให้มีความสะอาดสวยงาม ควรพิจารณาเรื่องต่อไปนี้

1. เสนอของบประมาณหมวดค่าใช้สอย เป็นค่าบำรุงรักษาและค่าซ่อมแซม ต้องจัดทำทุกปี ให้อ้างอิงความจำเป็นต่าง ๆ ประกอบในงบประมาณที่จะขอ
2. หมั่นตัดหญ้า ตกแต่งสนามให้สะอาดสวยงามอยู่เสมอ พยายามปลูกต้นไม้ให้มาก ๆ
3. จัดหาหรือแบ่งภารโรงให้ดูแล ซ่อมบำรุง และรักษาสะอาดให้เพียงพอ ควรจัดครูให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับอาคารสถานที่ และให้รับผิดชอบเรื่องนี้โดยเฉพาะ

นอกจากนี้ เมธี ปิณฑานนท์ (2528 : 11-12) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ดังนี้

1. พยายามย้่าถึงกำหนดงานที่มอบหมายและความรับผิดชอบเฉพาะอย่างของผู้ดูแลสถานที่ หรือนักการภารโรงแต่ละคน
2. เดินตรวจตราทั่วบริเวณอาคารเรียนและสนามพื้นที่ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยมุ่งที่จะสังเกตดูความสะอาดเรียบร้อยและสภาพการซ่อมแซมสิ่งต่างๆ
3. หาทางให้นักเรียน ครู หรือคนอื่นๆ ให้ความสนใจที่จะรายงานปัญหาข้อขัดข้องต่างๆ เกี่ยวกับอาคารสถานที่ ที่เกิดขึ้นต่อหัวหน้าผู้ดูแลอาคารสถานที่ หรือผู้บริหารโรงเรียน
4. ต้องพยายามรักษาความสัมพันธ์อันดีกับคณะผู้ดูแลอาคารสถานที่ หรือนักการภารโรง

และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534: 8 - 9) กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ไว้ดังนี้

1. ตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ
2. จัดให้มีการซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ชำรุด
3. จัดให้มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ของบุคลากร
4. ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่

สรุปได้ว่า การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ เป็นการระมัดระวังดูแลป้องกันอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ เหมาะสมต่อการใช้สอย และมีความสวยงาม เพื่อนักเรียนจะได้เรียนอย่างมีความสุข และเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนต้องตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ และทำการซ่อมแซมส่วนที่ชำรุด รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่

2.2.2.3 การควบคุมดูแลอาคารสถานที่

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 110) กล่าวว่า การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ เป็นการกำกับติดตามผลการใช้ การบำรุงรักษา การตกแต่ง รวมถึงการควบคุมการปฏิบัติงานของอาคารสถานที่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการโดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

1. แต่งตั้งเวรยามในการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ราชการ

2. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันอันตราย ซึ่งจะเกิดแก่อาคารสถานที่
3. ตรวจสอบอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้เป็นประจำ
4. กำกับดูแลการใช้อาคารสถานที่ ในกรณีที่มีบุคคลภายนอกมาใช้อาคารสถานที่
5. จัดให้มีรั้ว เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับอาคารสถานที่ ผู้บริหารอาจ

ดำเนินการโดยใช้งบประมาณของทางราชการ เงินบำรุงการศึกษาหรือขอบริจาคจากชุมชน

วิพล นาคะพันธ์ และสมเดช สีแสง (2539 : 9-10) ให้ความเห็นว่า การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ มีแนวทางในการดำเนินการ คือ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่อาคารสถานที่ เช่น เครื่องตัดไฟ เครื่องดับเพลิง หมันตรวจสอบระบบไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้เป็นประจำ หากได้ติดตั้งไฟฟ้ามาแล้วเกินกว่า 10 ปี ก็ควรปรับปรุงการเดินสายไฟใหม่ หากอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้มีมากขึ้นก็ควรเปลี่ยนมิเตอร์ ให้เหมาะกับกระแสไฟฟ้าที่ใช้เพิ่มขึ้น อาจเปลี่ยนเป็นไฟฟ้า 3 เฟส สร้างรั้วรอบบริเวณเพื่อความปลอดภัย กรณีมีบุคคลภายนอกมาใช้อาคารสถานที่ ต้องมีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด จัดให้มีเวรยามรักษาการณ์เพื่อป้องกันอัคคีภัย ตลอดจนดำเนินการตามแนวทางการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ตามระเบียบการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ราชการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2531 กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 8) อธิบายถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ ซึ่งผู้บริหารควรหาวิธีป้องกัน ดังนี้

1. การใช้เครื่องกีดขวาง เช่น ถ้าเป็นบริเวณโรงเรียนควรสร้างรั้วกันบริเวณโรงเรียน หรือในห้องที่เก็บเอกสารสำคัญ ทางประตูหน้าต่างควรมีลูกกรง และกุญแจปิดห้องไว้้อย่างเรียบร้อย
2. การให้แสงสว่างในอาคารเรียน จะให้แสงสว่างโดยรอบอาคารเรียน หรือจะให้เฉพาะจุดตรงที่รักษาความปลอดภัย ก็ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารโรงเรียน
3. การจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ เช่น เวรประจำวัน ยามรักษาการณ์

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 10) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ ของผู้บริหารโรงเรียน ในงานควบคุมดูแลอาคารสถานที่ไว้ดังนี้

1. จัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่ให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ
2. ตรวจตราการใช้อาคารสถานที่ให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างบุคลากร
3. ดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องเมื่อมีผู้ขอใช้อาคารสถานที่
4. ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแลรักษาอาคารสถานที่

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ จึงจำเป็นต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์ห้องกันอันตรายต่อการรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่จึงจำเป็นต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับอาคารสถานที่ไว้ให้พร้อม และต้องส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการควบคุมดูแลรักษาอาคารสถานที่

2.2.2.4 การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

การประเมินผล หมายถึง กระบวนการนำเอาผลงานมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานของงาน แล้วจึงประเมินค่า หรือตีคุณค่าของสิ่งนั้นว่าเหมาะสมหรือไม่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในการประเมินต้องใช้เครื่องมือต่างๆ (บุญช่วย จินดาประพันธ์ . 2536 : 117) ซึ่งกิติมา ปรีดีติลก (2532 : 227) กล่าวว่า การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ต้องพิจารณาเกี่ยวกับเรื่อง ความเพียงพอ ความเหมาะสม ความปลอดภัย สุขลักษณะ ระยะทางการติดต่อใช้สอย การยืดหยุ่นได้ ประสิทธิภาพ การประหยัด การขยายตัว รูปร่าง เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอาคารสถานที่ ได้ตรงกับจุดมุ่งหมาย

สำหรับ มาลินี สาคริก และปรีชา คัมภีรปกรณ์ (2528 : 687) กล่าวว่า การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นขั้นตอนสำคัญ เพราะเป็นการตรวจสอบผลกับ

วัตถุประสงค์ที่วางไว้ เพื่อนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุง วางแผน และดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ดียิ่งขึ้นต่อไป ส่วน เมธี ปิลันธนานนท์ (2528 : 172) ให้ทัศนะว่า เมื่อสร้างอาคารสถานศึกษาและใช้ประโยชน์แล้ว จะต้องพิจารณาถึงผลที่ได้รับจากความพยายามทุ่มทุนให้กับการวางแผน การออกแบบ และการดำเนินการก่อสร้าง เพื่อจะดูว่าการใช้ประโยชน์ของอาคารสถานที่เป็นไปตามที่ออกแบบหรือไม่ และสามารถใช้ประโยชน์ที่ช่วยให้การเรียนการสอนก้าวหน้าไปหรือไม่ และ ชลิต พุทธิรักษา (2536 : 133) กล่าวถึง การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ว่า การใช้อาคารสถานที่ไม่ใช่ว่าจะราบรื่นเสมอไป บางโรงเรียนได้อาคารสร้างใหม่ซึ่งมีความสะดวกในการใช้ แต่บางโรงเรียนตั้งมานาน อาคารก็เก่าทรุดโทรม บริเวณที่น้ำไม่เคยท่วมถึงก็ท่วม น้ำเน่า ต้นไม้ที่ปลูกไว้ก็ตาย นอกจากสภาพดังกล่าว อาคารสถานที่ยังมีสิ่งอื่นๆ เป็นส่วนประกอบอีกมากมายที่จะต้องทำการประเมินการใช้ เพราะการประเมินการใช้จะช่วยให้เห็นข้อผิดพลาดที่ทำให้เกิดอุปสรรค หรือความไม่สะดวกในการจัดการศึกษา ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาดังๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการประเมินผลอาคารสถานที่ มาลินี สาคริก และปรีชา คัมภีรปกรณ์ (2528 : 691) ได้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินผลก่อนดำเนินการสร้าง เป็นการประเมินแบบและรายละเอียดกล่าวคือ ถ้าเป็นแบบมาตรฐานก็พิจารณาเลือกว่า แบบใดเหมาะสมกับความต้องการของโรงเรียนในขณะนี้ ได้มากที่สุด ถ้าหากเป็นแบบที่เขียนขึ้นนอกเหนือจากแบบมาตรฐานก็เป็นการพิจารณาดูว่า รายละเอียดต่างๆ เช่น ขนาดห้อง พื้นที่ใช้สอยทั้งหมดเพียงพอและเหมาะสมแก่การใช้งาน และสนองต่อความต้องการของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด

2. การประเมินขณะดำเนินการก่อสร้าง เป็นการประเมินหรือตรวจสอบขณะ ดำเนินการก่อสร้างตามแบบแผนที่ได้ตกลงเลือกแล้ว ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมิน คือผู้ทำหน้าที่ควบคุมการจ้าง และตรวจการจ้าง ซึ่งในขณะนั้นเป็นการดูแลให้ผู้รับผิดชอบในการก่อสร้าง ดำเนินการให้เป็นไปตามรูปแบบและรายละเอียดการก่อสร้าง

3. การประเมินขณะใช้งาน เป็นการทำในขณะที่อาคารอยู่ระหว่างการใช้งานอยู่ เพื่อประเมินหาข้อมูลในการดำเนินการ

เมธี ปิลันธนานนท์ (2528 : 173) สรุปว่า การประเมินการใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ มี 4 ประการ ดังนี้

1. จะต้องสร้างหรือหาเครื่องมือที่ได้ผลดีและเหมาะสมมาใช้
2. มีกระบวนการประเมิน
3. รวบรวมข้อมูลจากผลการประเมิน
4. ป้อนข้อมูลให้ผู้ให้ประโยชน์จากผลการประเมินนั้น

สำหรับวิธีประเมินค่าอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกจากโรงเรียน จากเอกสารของยูเนสโก เรื่อง School Building Development Group Work ซีเรียน (เมธี ปิรันธนานนท์. 2528 : 174 – 175 : อ้างอิงมาจาก Serianine. 1966 : 13-14) กล่าวว่า การประเมินค่าอาคารสถานที่นั้นกระทำเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิธีประเมินค่าอาคารเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเมื่อทำการก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์ จะต้องมีการใช้อาคารเรียน ในการประเมินนั้นควรแบ่งเป็นสองระยะ คือ ระยะที่ทำการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์และระยะที่ได้ใช้อาคารเรียนไปแล้วระยะเวลาหนึ่ง ในการประเมินค่านั้นจะต้องมีการประเมินและควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ด้วย โดยประเมินได้ 2 วิธี ดังนี้

1.1 Score Card Method เป็นการนำเอาแบบการประเมินให้ผู้สำรวจไปประเมินค่าตามแบบให้คะแนน แล้วนำคะแนนทั้งหมดมารวมกัน เปรียบเทียบกับคะแนนมาตรฐาน

1.2 The "Unit" or "Element Examination" Method เป็นการประเมินโดยตั้งวัตถุประสงค์ของอาคารแต่ละหลัง และสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ละชนิด ด้วยการตรวจสอบว่า ได้พัฒนาไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ถ้าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ต้องดำเนินการแก้ไขทันที

2. การประเมินผลการก่อสร้างที่สมบูรณ์แบบ และภายหลังการใช้อาคารสถานที่ แล้วควรให้มีการรายงานจากผู้ใช้อาคาร เช่น ครูอาจารย์ นักเรียน ด้วยการให้กรอกแบบสอบถาม เพื่อเป็นการประเมินค่าว่าอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกนั้นมีประสิทธิภาพมากเพียงพอหรือไม่

ปัจจัยที่ทำให้การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ประสบความสำเร็จ วิจิตร วรุตบางกูร (2524 : 236) ได้สรุปไว้ว่า มักเกี่ยวข้องกับรายละเอียดดังนี้

1. ระบบหรือรูปแบบในการประเมิน
2. กระบวนการหรือขั้นตอนในการประเมิน
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การป้อนข้อมูลให้แก่ผู้ตอบ เพื่อให้ได้รับข้อมูลย้อนกลับที่ดีที่สุด

นอกจากนั้น วิพล นาคพันธ์ และสมเดช สีแสง (2539 : 14) ให้ความเห็นว่าการประเมินผลด้านอาคารสถานที่ ต้องทำเป็นระยะๆ และสม่ำเสมอตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนงาน โดยใช้เทคนิควิธีการที่สำคัญ ดังนี้

1. การทำตารางกำหนดเวลาการประเมินผลไว้อย่างชัดเจนในแต่ละโครงการ
2. ทำตารางกำหนดการใช้อาคารสถานที่และบันทึกผล
3. มีการตรวจตราดูแลอย่างสม่ำเสมอ

4. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล เช่น การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ แล้วรายงานผล ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเล่าเรียนอีกด้วย

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 10) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ไว้ดังนี้

1. ประเมินผลการดำเนินงานอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ
2. ใ้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการรักษาอาคารสถานที่เท่าที่นักเรียนจะสามารถมีส่วนร่วมได้
4. ใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ในการประเมินผลการดำเนินงานอาคารสถานที่ เช่น รับฟังความคิดเห็นจากชุมชน

สรุปได้ว่า การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เป็นขั้นตอนสำคัญ เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินการใช้ว่า บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ ซึ่งจะต้องสร้างหรือหาเครื่องมือที่เหมาะสมและประเมินตามขั้นตอน เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง วางแผนหรือดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฉงน แดงดี (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารอาคารสถานที่ ที่เกี่ยวกับการได้มา การบำรุงรักษา และการรื้อถอนอาคาร ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกขนาด ร้อยละ 52.84 ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้คุมงานมากที่สุด แต่การควบคุมงานก่อสร้างที่ผู้ว่าจ้างคุมงานด้วยตนเองนั้น มีการปฏิบัติน้อยมาก คือมีเพียงร้อยละ 4.97 ในด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ พบว่า มีการบำรุงรักษาและป้องกันโจรกรรมหลักทรัพย์สินของโรงเรียน โดยให้ภารโรงเข้ามาพักอาศัยในบริเวณโรงเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.54 การดูแลรักษาบริเวณ เป็นหน้าที่ของครูเฉพาะน้อยที่สุด คือ มีเพียงร้อยละ 1.65 ส่วนในด้านการรื้อถอนอาคารด้วยตนเอง ผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับการรื้อถอนอาคารด้วยตนเอง แต่การรื้อถอนอาคารนั้นจะต้องใช้งบประมาณที่โรงเรียนจัดหาใช้เองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47-97

ปราโมทย์ สิงหรวงศ์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่ และด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการใช้อาคารสถานที่ และด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำ มีปัญหาการดำเนินงานอาคารสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกด้าน คือ ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่ ด้านการใช้อาคารสถานที่ ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

ประสงค์ พรโสภิต (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยส่วนรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรขนาดโรงเรียน ระดับปัญหาการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียน โดยส่วนรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่รับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

Yates (อ้างใน สุภาพ สุขเกษม. 2540 : 44-45) ได้ศึกษาความยืดหยุ่นของการพัฒนาอาคารสถานที่และการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 20 โรงเรียน ซึ่งเคยได้รับความช่วยเหลือจากคณะกรรมการวางแผนก่อสร้างอาคารเรียน จากมหาวิทยาลัยเทนเนสซี ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. โรงเรียนรู้จักยืดหยุ่นในการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่อย่างรวดเร็ว เป็นต้นว่าในสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนพอๆ กัน
2. เมื่อเปรียบเทียบกับปี 1960 แล้ว ปรากฏว่า โรงเรียนในปี 1968 รู้จักยืดหยุ่นในการปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่มากขึ้น
3. บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา มีแนวโน้มว่าจะรู้จักยืดหยุ่นใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่มากกว่าบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา
4. โรงเรียนเก่าในสิบโรงเรียนที่ศึกษา มีความยืดหยุ่นในการใช้อาคารสถานที่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับระยะแรก ๆ

Adair (อ้างใน วิฑูรย์ โคตรโยธา. 2538 : 95) ได้ศึกษาทัศนคติของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา ในมลรัฐโอไฮโอว่า ในประเด็นเกี่ยวกับความสำคัญของภารกิจและความชำนาญที่ใช้จ่ายการกับกิจการนั้น ๆ ผลการวิจัยที่สำคัญ ปรากฏดังนี้

1. ผู้บริหารส่วนมากมีความชำนาญเป็นพิเศษในการจัดการกับปัญหาอาคารสถานที่ การประเมินผลงาน การประชุมครู การเป็นประธาน

2. ประสบการณ์เป็นผู้บริหาร และขนาดโรงเรียน ไม่เป็นตัวแปรที่ส่งผลในระดับนัยสำคัญกับความชำนาญเป็นพิเศษในการจัดการกับปัญหาใดๆ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้ ปีการศึกษา 2544 จำนวน 50 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหาร 100 คน และครูผู้สอน 2,530 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 2,630 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ส่วนครูผู้สอน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้ ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 155 คน และครูโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 180 คนโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางสำเร็จรูปของ Robert V.Krejcie และ Earyle W.Morgan (1970 : 608) และเทียบสัดส่วนเพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนและดำเนินการเก็บข้อมูลโดยวิธีการจับสลาก

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการ สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

3.2.1.1 ศึกษาทฤษฎีเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานอาคารสถานที่ในด้านต่างๆ

1. การวางแผนการใช้อาคารสถานที่
2. การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่
3. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่
4. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

3.2.1.2 ศึกษาแบบสอบถามงานวิจัยของอรุณ ชูดำ

3.2.1.3 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ถามเกี่ยวกับสถานภาพโดยตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้ใน 4 ด้าน คือ

1. การวางแผนการใช้อาคารสถานที่	จำนวน	10 ข้อ
2. การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่	จำนวน	10 ข้อ
3. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่	จำนวน	10 ข้อ
4. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	จำนวน	10 ข้อ
	รวม	40 ข้อ

โดยแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง	มีสภาพการบริหารมากที่สุด
4 หมายถึง	มีสภาพการบริหารมาก
3 หมายถึง	มีสภาพการบริหารปานกลาง
2 หมายถึง	มีสภาพการบริหารน้อย
1 หมายถึง	มีสภาพการบริหารน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด (Open - Ended) ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้

3.2.1.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ให้ได้ข้อความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหาการใช้ภาษาสาระของข้อความ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีรายนาม ดังนี้

1. รศ.ดร. ธีรวุฒิ ประทุมณพรัตน์ อติตอจารย์มหาวิทยาลัยทักษิณ ข้าราชการบำนาญ
จังหวัดสงขลา
2. รศ. ดร. อัครวิน พรหมโสภา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาลัยเขตภาคใต้ สงขลา
3. ดร. จรัส อติวิทยากรณ์ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา
โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี จังหวัดสงขลา
4. อาจารย์สมพร ชุนเพชร ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายกิจการนักศึกษา
โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี จังหวัดสงขลา
5. อาจารย์จำนงค์ เพชรประกอบ หัวหน้าแผนกงานอาคารสถานที่
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา

3.2.2.2 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปเสนอผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไข

3.2.2.3 หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียด เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น(Reliability) สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

3.2.2.4 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธี ครอนบาช (Cronbach) ที่เรียกว่า สัมประสิทธิ์อัลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.93จำแนกเป็นรายด้านดังนี้ ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ มีค่าเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76 ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 และด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ซึ่งสูงกว่าค่าที่กำหนดไว้ที่ระดับ 0.75

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

3.3.1 บันทึกใ้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือให้นักศึกษา เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากสถานศึกษาที่เป็นประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 โรงเรียน

3.3.2 นำหนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม ส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 50 โรงเรียนทางไปรษณีย์และให้ส่งกลับทางไปรษณีย์

3.3.3 ผู้วิจัยติดตามทวงถามแบบสอบถาม ที่ยังไม่ได้รับคืนทางโทรศัพท์หลังส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารและครูผู้สอน ไปแล้ว 15 วันแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 435 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 407 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 93

3.3.4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ที่ได้รับคืนแล้วดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ความถี่และร้อยละแล้วนำเสนอในรูปของตาราง

2. ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ในด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เพื่อทราบระดับความคิดเห็นจากข้อมูลที่ได้แล้วนำมาเสนอในรูปของตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ โดยแบ่งออกเป็นดังนี้มีเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ระดับความคิดเห็นวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยทำเป็นภาพรวม รายด้าน และรายข้อโดยแปลความหมายดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นโดยการทดสอบ t-test จำแนกตามตัวแปรและนำเสนอเป็นด้านๆ

3. ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดลำดับความถี่

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

3.5.1 สถิติพื้นฐานได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

3.5.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.3 t-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง และแปลผลด้วยการบรรยายตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความคิดเห็นและเปรียบเทียบ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ รวม 4 ด้าน คือ ข้อ

1. ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่
2. ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่
3. ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่
4. ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม สถานภาพโดยตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพโดยตำแหน่ง	407	100.00
ผู้บริหาร	88	21.62
ครูผู้สอน	319	79.38
ขนาดโรงเรียน	407	100.00
ขนาดเล็ก	211	51.84
ขนาดใหญ่	196	48.16

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่งจำนวน 407 คน แยกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 21.62 ครูผู้สอน จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 78.38 จำแนกเป็นโรงเรียน ขนาดเล็ก จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 51.84 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 48.16

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ สภาพการบริหารงาน
อาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ รวม 4 ด้าน

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	n =407		ระดับสภาพ การบริหาร	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1. การวางแผนการใช้อาคารสถานที่	3.30	0.70	ปานกลาง	3
2. การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่	3.53	0.74	มาก	2
3. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่	3.59	0.73	มาก	1
4. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	2.96	0.87	ปานกลาง	4
ค่าเฉลี่ยรวม	3.35	0.68	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา เขตภาคใต้ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.35 เมื่อ
พิจารณาเป็น รายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับ
ปานกลาง 2 ด้านเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 3.59
2. การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 3.53
3. การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 3.30
4. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 2.96

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ สภาพการบริหารงาน อาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ด้านการวางแผน การใช้อาคารสถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	n = 407		ระดับสภาพ /การบริหาร	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.75	0.87	มาก	1
2. เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่	3.16	0.95	ปานกลาง	7
3. เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่	2.79	1.07	ปานกลาง	9
4. มีการกำหนดการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.70	0.87	มาก	2
5. มีการจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	3.67	0.90	มาก	3
6. มีการจัดทำแผนผังของอาคารแสดงการใช้ประโยชน์ห้องต่าง ๆ	3.42	1.05	ปานกลาง	5
7. มีการทำตารางแสดงการใช้อาคารสถานที่	3.42	1.07	ปานกลาง	6
8. มีการปฐมนิเทศให้ความรู้ในเรื่องใช้อาคารสถานที่แก่ครูนักเรียนภารโรง	2.88	1.09	ปานกลาง	8
9. จัดให้มีเอกสารแนะนำการใช้อาคารสถานที่แก่ชุมชน	2.55	1.01	ปานกลาง	10
10. มีการให้บริการอาคารสถานที่แก่ชุมชนในการจัดกิจกรรม	3.65	1.04	มาก	4
ค่าเฉลี่ยรวม	3.30	0.70	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ 3 ข้อแรก คือ ข้อ 1 มีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ค่าเฉลี่ย 3.75

ข้อ 4 มีการกำหนดการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ค่าเฉลี่ย 3.70

ข้อ 5 มีการจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.68

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ข้อ คือ

ข้อ 9 จัดให้มีเอกสารแนะนำการใช้อาคารสถานที่แก่ชุมชน ค่าเฉลี่ย 2.55

ข้อ 3 เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 2.79

ข้อ 8 มีการประเมินเทคโนโลยีให้ความรู้ในเรื่องการใช้อาคารสถานที่แก่ครู นักเรียน และภารโรง
ค่าเฉลี่ย 2.88

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ สภาพการบริหารอาคาร
สถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ด้านการซ่อมแซมบำรุง
รักษาอาคารสถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	n = 341		ระดับสภาพ การบริหาร	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีการตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่	3.49	0.97	ปานกลาง	8
2. มีการซ่อมแซมบำรุงรักษาถนนทางเข้าออก ให้สะอาดไม่เป็นหลุมบ่อ	3.71	0.98	มาก	4
3. จัดให้มีทางระบายน้ำออกจากบริเวณโรงเรียน เพื่อ ป้องกันน้ำท่วมขังขณะฝนตก	3.71	0.98	มาก	3
4. มีการปรับปรุงตกแต่งภายในห้องเรียนและห้อง พิเศษให้สวยงาม เป็นระเบียบและเอื้อต่อการเรียน การสอน	3.53	0.97	มาก	7
5. มีการดูแลรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้ สะอาดปลอดภัย เหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ใน การเรียนการสอน	3.79	0.96	มาก	2
6. มีการดูแลรักษาบริเวณให้สะอาด ปลอดภัยร่มรื่น สวยงาม	4.03	0.85	มาก	1
7. มีการดำเนินการจัดทำงบประมาณซ่อมแซม อาคารเรียน อาคารประกอบ	3.55	1.00	มาก	6
8. จัดให้มีการซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ชำรุด	3.56	0.99	มาก	5

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	n = 341		ระดับสภาพ การบริหาร	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
9. มีการส่งเสริมสนับสนุนครู นักเรียน ภารโรง ให้มีส่วนร่วมช่วย ในการซ่อมแซมและตกแต่งอาคาร สถานที่	3.42	1.02	ปานกลาง	9
10. มีการขอความร่วมมือจากชุมชนในการซ่อมแซม บำรุง รักษาอาคารสถานที่	2.48	1.11	น้อย	10
ค่าเฉลี่ยรวม	3.53	0.74	มาก	-

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ 3 ข้อแรก คือ

ข้อ 6 มีการดูแลรักษาบริเวณให้สะอาดปลอดภัย ร่มรื่น สวยงาม ค่าเฉลี่ย 4.03

ข้อ 5 มีการดูแลรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้สะอาดปลอดภัยต่อการใช้ประโยชน์ ในการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.79

ข้อ 3 จัดให้มีทางระบายน้ำออกจากบริเวณโรงเรียน เพื่อป้องกันน้ำท่วมขังขณะฝนตก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ ค่าเฉลี่ย 3.71

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ 3 ข้อสุดท้าย คือ

ข้อ 10 มีการขอความร่วมมือจากชุมชนในการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่
ค่าเฉลี่ย 2.48

ข้อ 9 มีการส่งเสริมสนับสนุนครู นักเรียน ภารโรง ให้มีส่วนร่วมช่วยในการซ่อมแซมและ ตกแต่งอาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 3.42

ข้อ 1 มีการตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 3.49

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ สภาพการบริหารงาน
อาคาร สถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้
ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	n = 341		ระดับสภาพ การบริหาร	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีการจัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่	3.71	1.04	มาก	3
2. มีการกำกับดูแลและควบคุมเวรยามรักษาอาคาร สถานที่	3.69	1.03	มาก	4
3. จัดให้มีรั้วกำแพงหรือสิ่งกีดขวางอื่น ๆ	3.97	0.85	มาก	1
4. มีการจัดทาสีอุดอุปกรณ์ในการป้องกันภัยอันตราย ที่จะเกิดแก่อาคารสถานที่	3.50	0.94	มาก	9
5. มีการจัดแบ่งหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบ ดูแล อาคารสถานที่	3.61	0.95	มาก	2
6. มีการตรวจตราการใช้อาคารสถานที่ให้เป็นไปตาม ข้อตกลงร่วมกันระหว่างบุคลากร	3.61	0.92	มาก	6
7. มีการกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับผู้มาขอใช้อาคาร สถานที่อย่างชัดเจน	3.50	0.96	มาก	8
8. มีการกำกับดูแลการใช้อาคารสถานที่ในกรณีที่ บุคคลภายนอกมาขอใช้	3.65	0.93	มาก	5
9. มีการประสานงานกับชุมชนเพื่อขอความร่วมมือ ในการรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่	2.94	1.08	ปานกลาง	10
10. มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแล อาคารสถานที่	3.53	1.01	มาก	7
ค่าเฉลี่ยรวม	3.59	0.73	มาก	-

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มี
ค่าเฉลี่ย 3.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ 3 ข้อแรก คือ
ข้อ 3 จัดให้มีรั้วกำแพงหรือสิ่งกีดขวางอื่น ๆ ค่าเฉลี่ย 3.97
ข้อ 5 มีการจัดแบ่งหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบ ดูแลอาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 3.82
ข้อ 1 มีการจัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 3.71

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ 3 ข้อสุดท้าย คือ

ข้อ 9 มีการประสานงานกับชุมชนเพื่อขอความร่วมมือในการรักษาความปลอดภัย
อาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 2.94

ข้อ 4 มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันอัคคีภัยอันตรายที่จะเกิดแก่อาคารสถานที่
ค่าเฉลี่ย 3.50

ข้อ 7 จะมีการกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับผู้มาขอใช้อาคารสถานที่อย่างชัดเจน ค่าเฉลี่ย
3.50

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ สภาพการบริหารงาน
อาคาร สถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้
ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	n = 341		ระดับสภาพ การบริหาร	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1 มีการวางแผนการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	3.19	0.98	ปานกลาง	2
2 มีการกำหนดแนวทางการประเมินผลการใช้อาคาร สถานที่ตรงตามจุดมุ่งหมายของการบริหารงาน อาคารสถานที่	3.25	0.96	ปานกลาง	1
3 มีการสร้างหรือจัดหาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ผลการใช้อาคารสถานที่	3.02	0.97	ปานกลาง	3
4 มีการใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการประเมินผล การใช้อาคารสถานที่	2.90	0.95	ปานกลาง	8
5 มีการทำตารางกำหนดเวลาการประเมินผลไว้ อย่างชัดเจน	2.94	1.03	ปานกลาง	7
6 มีการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ตามกำหนด เวลา	2.97	1.02	ปานกลาง	5
7 เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้ อาคารสถานที่	2.95	1.03	ปานกลาง	6
8 เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล การใช้อาคารสถานที่	2.60	1.12	ปานกลาง	10
9 มีการแจ้งผลการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบ	2.79	1.06	ปานกลาง	9

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	n = 341		ระดับสภาพ การบริหาร	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
10 มีการนำผลการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ไปประกอบในการวางแผนเพื่อปรับปรุงพัฒนา ต่อไป	3.01	1.08	ปานกลาง	4
ค่าเฉลี่ยรวม	2.96	0.87	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา เขตภาคใต้ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.96 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ 3 ข้อ
แรก คือ

ข้อ 2 มีการกำหนดแนวทางการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ตรงตามจุดมุ่งหมายของ
การบริหารงานอาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 2.25

ข้อ 1 มีการวางแผนการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 3.19

ข้อ 3 มีการสร้างหรือจัดหาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ค่าเฉลี่ย

3.02

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ 3 ข้อสุดท้าย คือ

ข้อ 8 เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ค่าเฉลี่ย 2.60

ข้อ 9 มีการแจ้งผลการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบ ค่าเฉลี่ย 2.79

ข้อ 4 มีการใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ค่าเฉลี่ย 2.90

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

ตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง
รวม 4 ด้าน

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ผู้บริหาร n = 88		ครูผู้สอน n = 319		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. การวางแผนการใช้อาคารสถานที่	3.62	0.63	3.21	0.70	2.02*
2. การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่	3.75	0.70	3.47	0.74	3.21*
3. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่	3.73	0.69	3.55	0.74	1.97*
4. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	3.02	0.77	2.95	0.90	0.65
ค่าเฉลี่ยรวม	3.53	0.62	3.29	0.69	2.89*

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง รวม 4 ด้าน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ และการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ ส่วนด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง
ด้านการวางแผน การใช้อาคารสถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ผู้บริหาร n = 88		ครูผู้สอน n = 319		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. มีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.96	0.74	3.70	0.89	2.76*
2. เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่	3.59	0.85	3.05	0.95	4.79*
3. เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่	3.01	0.94	2.73	1.09	2.38*
4. มีการกำหนดการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.11	0.76	3.58	0.87	5.51*
5. มีการจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	4.05	0.88	3.57	0.87	4.55*
6. มีการจัดทำแผนผังของอาคารแสดงการใช้ประโยชน์ห้องต่าง ๆ	3.96	0.92	3.27	1.04	6.03*
7. มีการทำตารางแสดงการใช้อาคารสถานที่	3.76	0.95	3.32	1.08	3.72*
8. มีการปฐมนิเทศให้ความรู้ในเรื่องใช้อาคารสถานที่แก่ครูนักเรียนภารโรง	3.23	0.93	2.78	0.99	3.80*
9. จัดให้มีเอกสารแนะนำการใช้อาคารสถานที่แก่ชุมชน	2.78	1.01	2.49	1.00	2.37*

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ผู้บริหาร n = 88		ครูผู้สอน n = 319		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
10. มีการให้บริการอาคารสถานที่แก่ชุมชน ในการจัดกิจกรรม	3.80	0.96	3.60	1.05	1.58
ค่าเฉลี่ยรวม	3.62	0.63	3.21	0.70	2.02*

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.8 พบว่าสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาเขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แทบทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 10 มีการให้บริการอาคารสถานที่แก่ชุมชนในการจัดกิจกรรมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง
ด้านการซ่อมแซม บำรุงรักษาอาคารสถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ผู้บริหาร n = 88		ครูผู้สอน n = 319		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. มีการตรวจสอบสภาพของอาคาร สถานที่	3.79	0.88	3.41	0.98	3.27*
2. มีการซ่อมแซมบำรุงรักษาถนนทางเข้า ออกให้สะอาดไม่เป็นหลุมบ่อ	4.05	0.82	3.62	1.00	4.19*
3. จัดให้มีทางระบายน้ำออกจากบริเวณ โรงเรียน เพื่อป้องกันน้ำท่วมขังขณะ ฝนตก	4.02	0.90	3.63	0.98	3.49*
4. มีการปรับปรุงตกแต่งภายในห้องเรียน และห้องพิเศษให้สวยงาม เป็นระเบียบ และเอื้อต่อการเรียนการสอน	3.90	0.85	3.43	0.97	4.49*

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ผู้บริหาร n = 88		ครูผู้สอน n = 319		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
5. มีการดูแลรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้สะอาด ปลอดภัย เหมาะสมต่อการให้ประโยชน์ในการเรียนการสอน	4.09	0.82	3.71	0.98	3.58*
6. มีการดูแลรักษาบริเวณให้สะอาด ปลอดภัยร่มรื่น สวยงาม	4.15	0.82	4.00	0.86	1.54
7. มีการดำเนินการจัดทำงานประมาณซ่อมแซมอาคารเรียนอาคารประกอบ	3.77	0.93	3.94	1.08	2.33*
8. จัดให้มีการซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ชำรุด	3.71	0.99	3.52	0.98	1.59
9. มีการส่งเสริมสนับสนุนครู นักเรียน ภารโรง ให้มีส่วนช่วยในการซ่อมแซมและตกแต่ง อาคารสถานที่	3.54	0.95	3.38	1.03	1.27
10. มีการขอความร่วมมือจากชุมชนในการซ่อมแซม บำรุงรักษาอาคารสถานที่	2.50	1.16	2.47	1.10	0.15
ค่าเฉลี่ยรวม	3.75	0.70	3.47	0.74	3.21*

*P ≤ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอนด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคาร สถานที่ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แทบทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 6. มีการดูแลรักษาบริเวณให้สะอาด ปลอดภัยร่มรื่น สวยงาม ข้อ 8. จัดให้มีการซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ชำรุดข้อ 9. มีการ ส่งเสริมสนับสนุนครู นักเรียน ภารโรง ให้มีส่วนช่วยในการซ่อมแซมและตกแต่งอาคารสถานที่ และ ข้อ 10. มีการขอความร่วมมือจากชุมชนในการซ่อมแซม บำรุงรักษาอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง
ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ผู้บริหาร n = 88		ครูผู้สอน n = 319		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. มีการจัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่	3.87	1.08	3.67	1.03	1.60
2. มีการกำกับดูแลและควบคุมเวรยาม รักษาอาคารสถานที่	3.76	1.00	3.67	1.04	0.72
3. จัดให้มีรั้วกำแพงหรือสิ่งกีดขวางอื่น ๆ	4.10	0.80	3.94	0.87	1.53
4. มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการ ป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่อาคาร สถานที่	3.82	0.87	3.41	0.94	3.84*
5. มีการจัดแบ่งหน้าที่ให้บุคลากร รับผิดชอบ ดูแลอาคารสถานที่	3.94	0.91	3.78	0.97	1.35
6. มีการตรวจตราการใช้อาคารสถานที่ ให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่าง บุคลากร	3.79	0.87	3.56	0.93	2.08*
7. มีการกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับผู้มา ขอใช้อาคารสถานที่อย่างชัดเจน	3.59	0.94	3.48	0.97	0.90
8. มีการกำกับดูแลการใช้อาคารสถานที่ ในกรณีที่บุคคลภายนอกมาขอใช้	3.76	0.89	3.62	0.93	1.20
9. มีการประสานงานกับชุมชนเพื่อขอ ความร่วมมือในการรักษาความ ปลอดภัยอาคารสถานที่	3.04	1.04	2.91	1.09	0.97
10. มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการดูแลอาคารสถานที่	3.62	0.88	3.51	1.04	1.02
ค่าเฉลี่ยรวม	3.73	0.69	3.55	0.74	1.97*

*P ≤ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ข้อ 4. มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่อาคารสถานที่ ข้อ 6. มีการตรวจตราการใช้อาคารสถานที่ให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างบุคลากร นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง
ด้านการประเมิน ผลการใช้อาคารสถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ผู้บริหาร n = 88		ครูผู้สอน n = 319		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1.มีการวางแผนการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	3.25	0.92	3.18	1.00	0.54
2. มีการกำหนดแนวทางการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ตรงตามจุดมุ่งหมายของการบริหารงานอาคารสถานที่	3.29	0.91	3.23	0.97	0.49
3. มีการสร้างหรือจัดหาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	3.14	0.91	2.99	0.98	1.29
4. มีการใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	2.92	0.84	2.90	0.98	0.16
5. มีการทำตารางกำหนดเวลาการประเมินผลไว้อย่างชัดเจน	2.95	0.96	2.93	1.05	0.13
6. มีการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ตามกำหนดเวลา	3.03	0.92	2.95	1.05	0.65
7. เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	3.00	0.95	2.93	1.05	0.65
8. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	2.63	1.03	2.59	1.15	0.27

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ผู้บริหาร n = 88		ครูผู้สอน n = 319		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
9. มีการแจ้งผลการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบ	2.87	1.03	2.59	1.11	0.92
10. มีการนำผลการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ไปประกอบในการวางแผนเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป	3.10	0.77	2.99	1.11	0.81
ค่าเฉลี่ยรวม	3.02	0.77	2.95	0.90	0.65

*P ≤ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่าสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน รวม 4 ด้าน

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ขนาดเล็ก n = 211		ขนาดใหญ่ n = 196		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. การวางแผนการใช้อาคารสถานที่	3.28	0.73	3.32	0.67	-0.62
2. การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่	3.53	0.79	3.53	0.68	0.06
3. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่	3.50	0.78	3.70	0.66	-2.77*
4. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	2.94	0.86	2.99	0.88	-0.61
ค่าเฉลี่ยรวม	3.31	0.71	3.38	0.64	-1.07

*P ≤ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาด ต่างกัน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงด้าน เดียว คือ ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ขนาดต่างกัน ด้านการวางแผนการใช้อาคาร สถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ขนาดเล็ก n = 211		ขนาดใหญ่ n = 196		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. มีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.73	0.85	3.78	0.89	-0.47
2. เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่	3.27	0.94	3.06	0.96	2.21*
3. เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่	2.85	1.03	2.72	1.10	1.21
4. มีการกำหนดการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.60	0.92	3.70	0.83	-1.43
5. มีการจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	3.62	0.89	3.73	0.91	-1.21
6. มีการจัดทำแผนผังของอาคารแสดงการใช้ประโยชน์ห้องต่าง ๆ	3.35	1.10	3.49	0.99	-1.33
7. มีการทำตารางแสดงการใช้อาคารสถานที่	3.24	1.11	3.61	0.98	-3.53*
8. มีการประชุมพิเศษให้ความรู้ในเรื่องใช้อาคารสถานที่แก่ครูนักเรียนภารโรง	2.29	0.99	2.82	1.00	1.22
9. จัดให้มีเอกสารแนะนำการใช้อาคารสถานที่แก่ชุมชน	2.57	1.01	2.54	1.01	0.32

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ขนาดเล็ก n = 211		ขนาดใหญ่ n = 196		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
10. มีการให้บริการอาคารสถานที่แก่ ชุมชนในการจัดกิจกรรม	3.52	1.07	3.78	0.98	-2.53*
ค่าเฉลี่ยรวม	3.28	0.73	3.35	0.67	-0.62

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ข้อ 2. เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ข้อ 7. มีการทำตารางแสดงการใช้อาคารสถานที่ และ ข้อ 10. มีการให้บริการอาคารสถานที่แก่ชุมชนในการจัดกิจกรรม นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ขนาดเล็ก n = 211		ขนาดใหญ่ n = 196		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. มีการตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่	3.49	1.03	3.49	0.91	0.02
2. มีการซ่อมแซมบำรุงรักษาถนนทางเข้าออกให้สะอาดไม่เป็นหลุมบ่อ	3.78	1.00	3.64	0.95	1.42
3. จัดให้มีทางระบายน้ำออกจากบริเวณโรงเรียน เพื่อป้องกันน้ำท่วมขังขณะ ฝนตก	3.73	1.01	3.69	0.95	0.46

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ขนาดเล็ก n = 211		ขนาดใหญ่ n = 196		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
4. มีการปรับปรุงตกแต่งภายในห้องเรียนและห้องพิเศษให้สวยงาม เป็นระเบียบและเอื้อต่อการเรียนการสอน	3.53	1.04	3.54	0.88	-0.10
5. มีการดูแลรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้สะอาด ปลอดภัย เหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน	3.73	1.02	3.86	0.89	-1.39
6. มีการดูแลรักษาบริเวณให้สะอาด ปลอดภัย ร่มรื่น สวยงาม	4.00	0.92	4.06	0.78	-0.61
7. มีการดำเนินการจัดทำงบประมาณซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ	3.53	1.09	3.57	0.90	-0.46
8. จัดให้มีการซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ชำรุด	3.54	1.05	3.59	0.92	-0.47
9. มีการส่งเสริมสนับสนุนครู นักเรียน ภารโรง ให้มีส่วนร่วมในการซ่อมแซมและตกแต่งอาคารสถานที่	3.46	1.06	3.37	0.98	0.95
10. มีการขอความร่วมมือจากชุมชนในการซ่อมแซม บำรุงรักษาอาคารสถานที่	2.50	1.10	2.45	1.12	0.43
ค่าเฉลี่ยรวม	3.53	0.79	3.53	0.68	0.06

*P ≤ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ขนาดเล็ก n = 211		ขนาดใหญ่ n = 196		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. มีการจัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่	3.56	1.10	3.87	0.95	-3.02*
2. มีการกำกับดูแลและควบคุมเวรยามรักษาอาคารสถานที่	3.54	1.12	3.84	0.90	-2.90*
3. จัดให้มีรั้วกำแพงหรือสิ่งกีดขวางอื่น ๆ	3.91	0.87	4.04	0.83	-1.54
4. มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่อาคารสถานที่	3.47	0.97	3.53	0.91	-0.60
5. มีการจัดแบ่งหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบดูแลอาคารสถานที่	3.67	1.04	3.97	0.83	-3.28*
6. มีการตรวจตราการใช้อาคารสถานที่ให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างบุคลากร	3.52	0.96	3.70	0.87	-2.00*
7. มีการกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับผู้มาขอใช้อาคารสถานที่อย่างชัดเจน	3.45	0.97	3.57	0.95	-1.26
8. มีการกำกับดูแลการใช้อาคารสถานที่ในกรณีที่บุคคลภายนอกมาขอใช้	3.54	0.96	3.78	0.87	-2.62*
9. มีการประสานงานกับชุมชนเพื่อขอความร่วมมือในการรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่	2.85	1.07	3.04	1.09	-1.70
10. มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแล อาคารสถานที่	3.45	1.02	3.62	1.00	-1.76
ค่าเฉลี่ยรวม	3.50	0.78	3.70	0.66	-2.77*

*P ≤ .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ขนาดต่างกัน ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ข้อ 1. มีการจัดเวรยามดูแลอาคาร สถานที่ ข้อ 2. มีการกำกับดูแลและควบคุมเวรยามรักษาอาคารสถานที่ ข้อ 5. มีการจัดแบ่ง หน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบ ดูแลอาคารสถานที่ ข้อ 6. มีการตรวจตราการใช้อาคารสถานที่ให้ เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างบุคลากร ข้อ 8. มีการกำกับดูแลการใช้อาคารสถานที่ในกรณี ที่บุคคลภายนอกมาขอใช้อาคาร นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการประเมินผลการใช้อาคาร สถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ขนาดเล็ก n = 211		ขนาดใหญ่ n = 196		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. มีการวางแผนการประเมินผลการใช้อาคาร สถานที่	3.12	1.00	3.27	0.95	-1.51
2. มีการกำหนดแนวทางการประเมินผลการใช้ อาคารสถานที่ตรงตามจุดมุ่งหมายของการ บริหารงานอาคารสถานที่	3.21	0.97	3.28	0.94	-0.71
3. มีการสร้างหรือจัดหาเครื่องมือที่ใช้ในการ ประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	3.01	1.00	3.04	0.94	-0.32
4. มีการใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการประเมิน ผลการใช้อาคารสถานที่	2.84	0.93	2.97	0.97	-1.38
5. มีการทำตารางกำหนดเวลาการประเมินผล ให้อย่างชัดเจน	2.92	1.04	2.95	1.02	-0.24
6. มีการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ตาม กำหนดเวลา	2.97	1.03	2.97	1.01	0.01

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ขนาดเล็ก n = 211		ขนาดใหญ่ n = 196		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
7. เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล การใช้อาคารสถานที่	2.89	1.00	3.01	1.05	-1.12
8. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	2.58	1.05	2.63	1.19	-0.44
9. มีการแจ้งผลการประเมินผลการใช้อาคาร สถานที่แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบ	2.80	1.01	2.78	1.13	0.23
10. มีการนำผลการประเมินผลการใช้อาคาร สถานที่ ไปประกอบในการวางแผนเพื่อ ปรับปรุงพัฒนาต่อไป	3.02	1.06	3.01	1.09	0.07
ค่าเฉลี่ยรวม	2.94	0.86	2.99	0.88	-0.61

*P ≤ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน
ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของ
ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

ตารางที่ 4.17 แสดงผลข้อเสนอแนะทั้ง 4 ด้าน

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ความถี่
1. ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่	
1.1 ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่	12
1.2 ควรมีการวางแผนการจัดห้องเรียนและกำหนดการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับกิจกรรมและการเรียนการสอน	10
2. ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่	
2.1 ควรมีการตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่เป็นระยะเพื่อยืดอายุการใช้งาน	20
2.2 ควรจัดให้มีทางระบายน้ำออกจากโรงเรียนและอาคารเพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง	15
3. ด้านการควบคุมดูแลการใช้อาคารสถานที่	
3.1 ควรมีการจัดแบ่งเวรยามและจัดแบ่งหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบอย่างชัดเจน	30
3.2 ควรมีการควบคุมการใช้อาคารสถานที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้	25
4. ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	
4.1 กำหนดแนวทางการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ให้ตรงตามจุดมุ่งหมาย	20
4.2 กำหนดตารางการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่โดยให้มีฝ่ายรับผิดชอบโดยตรง	20

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทนี้จะกล่าวโดยสรุปถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ซึ่งรายละเอียดของการวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ โดยมีข้อสรุปดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

5.2 สมมติฐานการวิจัย

5.2.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาแตกต่างกัน

5.2.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ แตกต่างกัน

5.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คนส่วนครูผู้สอน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้ ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 165 คน และครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 180 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางสำเร็จรูป ของ Robert V.Krejcie และ Earyle W.Morgan (1970: 608) และเทียบสัดส่วนเพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนและดำเนินการเก็บข้อมูลโดยวิธีจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหาร

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด (Open - Ended) ซึ่งเป็นข้อเสนอนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน

นำแบบสอบถามนี้ไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยการหา สัมประสิทธิ์อัลฟา (α) ตามวิธีของครอนบาช (Cronbach) กับผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 จำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้ ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคาร สถานที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76 ด้านการควบคุมอาคารสถานที่ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 และด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้ ปีการศึกษา 2544 จำนวน 50 แห่ง จำนวน 435 ฉบับ ได้กลับคืนมา 407 คิดเป็นร้อยละ 93 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 407 คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยแบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ แบบสอบถามตอนที่ 2 มาวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นด้วย t-test และประมวลความคิดเห็นจากข้อเสนอนะแต่ละด้าน จากแบบสอบถามปลายเปิด ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.4 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่งจำนวน 407 คน แยกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 21.62 ครูผู้สอนจำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 78.38 และจำแนกตามขนาดโรงเรียน จำนวน 50 โรงเรียน แบ่งเป็น ผู้บริหารและครู โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 51.84 ขนาดใหญ่ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 48.16 รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 407 คน

5.4.1 สรุปผลการวิจัยระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้ใน 4 ด้าน

ผลการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่และ ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่กับด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ โดยที่ผลการวิจัย 4 ด้าน สรุปเรียงตามลำดับได้ดังนี้

ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากแทบทุกข้อโดยเรียงลำดับ 3 ลำดับแรกดังนี้ คือ จัดให้มีรั้วกำแพงหรือสิ่งกีดขวางอื่นๆ มีการจัดแบ่งหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบดูแลอาคารสถานที่และมีการจัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้ายซึ่งอยู่ในระดับปานกลางคือ มีการประสานงานกับชุมชนเพื่อขอความร่วมมือในการรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่

ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ 3 ลำดับแรกดังนี้คือ มีการดูแลรักษาบริเวณให้สะอาดปลอดภัยร่มรื่นสวยงาม มีการดูแลรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้สะอาดปลอดภัยต่อการใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน และจัดให้มีทางระบายน้ำออกจากบริเวณโรงเรียนเพื่อป้องกันน้ำท่วมขังขณะฝนตก ตามลำดับ ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีการตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่ และมีการส่งเสริมสนับสนุนครู นักเรียน ภารโรง ให้มีส่วนช่วยในการซ่อมแซมและตกแต่งอาคารสถานที่ ส่วนข้อที่อยู่ในระดับสุดท้ายซึ่งอยู่ในระดับน้อย คือ มีการขอความร่วมมือจากชุมชนในการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่

ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ข้อคือมีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการกำหนดการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนและมีการให้บริการอาคารสถานที่แก่ชุมชนในการจัดกิจกรรมตามลำดับนอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อสุดท้ายคือ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ที่มีการประชุมปรึกษาให้ความรู้ในเรื่องอาคารสถานที่แก่ครู นักเรียน ภารโรง และจัดให้มีเอกสารให้ความรู้ในเรื่องใช้อาคารสถานที่แก่ครู นักเรียน ภารโรง และจัดให้มีเอกสารแนะนำการใช้อาคารสถานที่แก่ชุมชน

ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกคือ การกำหนดแนวทางการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ตรงตามจุดมุ่งหมายของการบริหารงานอาคารสถานที่ มีการวางแผนการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ส่วนข้อที่มีสภาพการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้าย คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

5.4.2 สรุปผลการวิจัยเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกันแทบทุกข้อมีเพียงข้อเดียวที่ไม่แตกต่างกันคือข้อ 10 มีการให้บริการอาคารสถานที่แก่ชุมชนในการจัดกิจกรรม

ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ พบว่าภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบแตกต่างกันแทบทุกข้อยกเว้นข้อ 6 มีการดูแลรักษาบริเวณให้สะอาดปลอดภัย ร่มรื่น สวยงาม ข้อ 8 จัดให้มีการซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ชำรุด ข้อ 9 มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนักเรียนภารโรงให้มีส่วนร่วมในการซ่อมแซมและตกแต่งอาคารสถานที่ และข้อ 10 มีการขอความร่วมมือจากชุมชนในการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน

ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกัน 2 ข้อคือ ข้อ 4 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่อาคารสถานที่ และข้อ 6 มีการตรวจตราการใช้อาคารสถานที่ให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างบุคลากรนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อไม่แตกต่างกัน

5.4.3 สรุปผลการวิจัยเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันเพียงด้านเดียวคือด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ นอกจากนั้นไม่แตกต่างกันโดยมีผลการเปรียบเทียบแต่ละด้านดังนี้

ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 3 ข้อคือ ข้อ 2 เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ข้อ 7 มีการทำตารางการใช้อาคารสถานที่ และข้อ 10 มีการให้บริการอาคารสถานที่แก่ชุมชนในการจัดกิจกรรม นอกจากนั้นไม่แตกต่างกัน

ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อไม่แตกต่างกัน

ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกันในข้อ 1 มีการจัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่ ข้อ 2 มีการกำกับดูแลและควบคุมเวรยามรักษาอาคารสถานที่ ข้อ 5 มีการจัดแบ่งหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบดูแลอาคารสถานที่ ข้อ 6 มีการตรวจตราการใช้อาคารสถานที่ให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างบุคลากร ข้อ 8 มีการกำกับดูแลการใช้อาคารสถานที่ในกรณีบุคคลภายนอกมาใช้อาคาร นอกจากนั้นไม่แตกต่างกัน

ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อไม่แตกต่างกัน

5.4.4 สรุปผลข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ พบว่าควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ และควรมีการวางแผนการจัดห้องเรียนและกำหนดการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับกิจกรรมและการเรียนการสอน

ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ พบว่าควรมีการตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่เป็นระยะเพื่อยืดอายุการใช้งาน และควรจัดให้มีทางระบายน้ำออกจากโรงเรียนและอาคารเพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง

ด้านการควบคุมดูแลการใช้อาคารสถานที่ พบว่าควรมีการจัดแบ่งเวรยามและจัดแบ่งหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบอย่างชัดเจน และควรมีการควบคุมการใช้อาคารสถานที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ พบว่าควรมีการกำหนดแนวทางการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ให้ตรงตามจุดมุ่งหมายและกำหนดตารางการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่โดยให้มีฝ่ายรับผิดชอบโดยตรง

5.5 การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนต่อการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ด้านการซ่อมแซมบำรุงอาคารสถานที่ และด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

5.5.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

การบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ใน 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมุ่งที่จะให้โรงเรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อยกระดับมาตรฐานของโรงเรียนให้เท่าหรือสูงกว่าโรงเรียนรัฐบาล จึงอาจทำให้ผู้บริหารลดความสำคัญของการบริหารงานอาคารสถานที่ลง ผลวิจัยจึงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สีน พลัดบุญทอง (2544 : 98) เรื่องแบบผู้นำและการบริหารงานอาคารของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 3 ที่พบว่าการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารสถานศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 3 ตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและงานวิจัยของ เสรี สุวรรณรัตน์ (2538 : 65) พบว่า ระดับการปฏิบัติงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่ทำหน้าที่ยังงานสถานที่ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สาเหตุอาจจะเป็นเพราะความแตกต่างกันในเรื่องของนโยบายระหว่างโรงเรียนของรัฐบาล ซึ่งถูกกำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัด มีระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติที่ชัดเจนกับโรงเรียนเอกชนที่ผู้รับใบอนุญาตมักเป็นผู้กำหนดดังที่ ปรียาพร

วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 66) กล่าวไว้ว่า ระบบการบริหารโรงเรียนเอกชน เน้นด้านการบริหารทั่วไป และการกำหนดนโยบายขึ้นอยู่กับผู้รับใบอนุญาตเป็นสำคัญ การปฏิบัติงานอาคารสถานที่จึงอาจไม่ครอบคลุมทุกด้าน ทำให้ระดับการปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมรายด้าน เรียงตามลำดับได้ดังนี้

ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเป็นค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทุกโรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลักและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาจเห็นว่าอาคารสถานที่ เป็นทรัพย์สินส่วนบุคคลจะต้องมีการดูแลเป็นพิเศษโดยมีการจัดแบ่งหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบจึงทำให้ทุกคนเห็นว่าผู้บริหารมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉงน แดงดี (2534:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานวิจัยพบว่า ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญต่อการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ณรงค์ สุทธิภักดี (2531:115) ศึกษาเรื่องการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่าการจัดให้มีการควบคุมดูแลรักษาอาคารสถานที่ให้เรียบร้อยอยู่เสมอ การจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก

ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าทุกๆ โรงเรียนมีการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนที่เป็นผู้ลงทุนในกิจการของตนเองซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการดำเนินการ จึงจำเป็นต้องให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดในการใช้อาคารสถานที่ที่มีอยู่ ผู้บริหารจึงเป็นทั้งผู้ควบคุมดูแลสั่งการ และให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรที่รับผิดชอบดำเนินการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ดังที่ เมธิ ปิลันธนานนท์ (2526:11-12) เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527:190) และ กิตติมา ปรีดีดิลก (2532:197) กล่าวได้ว่าลักษณะของการบำรุงรักษาคือหน้าที่โดยตรงในด้านการบริการแก่ผู้ใช้อาคาร ดูแลตั้งแต่ความสะอาด ปรับปรุงซ่อมจุดบกพร่อง รักษาสภาพอาคารและสิ่งประกอบอาคาร เปลี่ยนชิ้นส่วนประกอบอาคารตามอายุ นอกจากนี้การบำรุงรักษาจะรวมถึงการซ่อมแซมเล็กๆ น้อยๆ กับปัญหาที่เกิดขึ้นกับอาคารสถานที่ที่เป็นลักษณะการป้องกัน ต้องมีการกำหนดงานที่มอบหมายหรือย้ำถึงกำหนดงานที่มอบหมายและรับผิดชอบเฉพาะอย่างแก่ผู้ดูแลสถานที่ หรือนักการภารโรงแต่ละคน เมื่อผู้บริหารและบุคลากรได้ปฏิบัติงานร่วมกันมีผลทำให้สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิ้น พลัดบุญทอง (2544 : 99) ที่พบว่าระดับการปฏิบัติต่อการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารสถานศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 3 ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสรี สุวรรณรัตน์ (2538 : 65) ที่พบว่าการปฏิบัติงาน

อาคารสถานที่ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก

ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีจำนวนของนักเรียนในแต่ละปีไม่แน่นอน ไม่เหมือนกับโรงเรียนของรัฐบาลที่มีการกำหนดจำนวนนักเรียนที่สามารถรับได้ไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนวางแผนการใช้อาคารสถานที่ไม่สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง ต้องปรับเปลี่ยนสภาพการใช้อาคารภายหลังอยู่เสมอทำให้ผู้บริหารอาจลดความสำคัญทางด้านนี้ลงหรือบางที่ผู้บริหารอาจไม่ทราบปัญหาที่แท้จริงเท่ากับผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือครูผู้สอน เลยอาจเป็นสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร สภาพการปฏิบัติจึงอยู่ในระดับปานกลาง การวางแผนการใช้อาคารสถานที่เป็นงานที่ละเอียดอ่อนซึ่งผู้บริหารจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ ต้องวางแผนร่วมกันกับบุคลากรในโรงเรียน เพื่อการตัดสินใจ สอดคล้องกับ ประจวบ อุ้นเศียร บุญช่วย จินดา ประพันธ์ เกรียงศักดิ์ จริญญาพันธ์ และนคร ศรีวิจารณ์ (อ้างใน สิ้น พลัดบุญทอง. 2544 :103) ได้กล่าวไว้ว่าอาคารสถานที่เป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวยในการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนพัฒนาอาคารและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง การใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ทำให้ทราบว่าได้ประโยชน์คุ้มค่ามากเพียงใด และสอดคล้องกับเมธี ปิลันธนานนท์ (2528 :9) ที่กล่าวว่า การวางแผนการใช้อาคารสถานที่จะต้องสนองประโยชน์ใช้สอยสูงสุด เพื่อความเป็นอยู่และความเจริญทางจิตใจของบุคลากรในโรงเรียนทั้งยังเป็นส่วนที่สำคัญในการสนับสนุนการศึกษา

ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าการประเมินผลเป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายของการบริหารงานอาคารสถานที่ เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยเครื่องมือต่างๆและยึดหลักสำคัญหลายประการเพื่อให้ผลลัพธ์ออกมาเที่ยงตรง เห็นผลชัดเพราะต้องใช้ประโยชน์จากอาคารก่อน และถ้าหากว่าผู้บริหารโรงเรียนไม่เข้าใจแนวทางการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ด้วยแล้วยิ่งทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องและไม่จริงจัง ดังที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช (2535 : 20-21) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติงานระดับโรงเรียนว่า ผู้บริหารโรงเรียนยังขาดข้อมูล ขาดการวางแผน การกำกับติดตาม ทำให้การประเมินผลไม่ต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสรี สุวรรณรัตน์ (2538: 65) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปฏิบัติงานอาคารสถานที่ด้านการประเมินผลการใช้อาคารอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้บริหารไม่ว่าจะอยู่ในการศึกษาในระดับใด ทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เพิ่มขึ้น เพราะการประเมินผลจะมีผลต่อการที่จะได้ข้อมูลมาช่วยแก้ปัญหาในการใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ในอนาคตให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

5.5.2 ผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง

ผลวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารงานโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารกับครูผู้สอนอาจมีภาระงานที่แตกต่างกัน ฝ่ายที่เป็นผู้กำหนดนโยบายอาจมองว่าตนเองได้ปฏิบัติงานอย่างดีแล้วแต่ผู้ที่นำนโยบายไปปฏิบัติอาจไม่เห็นด้วยอาจทำให้เกิดความคิดเห็นแตกต่างกัน ครูผู้สอนที่ปฏิบัติอยู่ในอาคารใกล้ชิดกับปัญหามากกว่าอาจมองว่าผู้บริหารยังปฏิบัติงานด้านอาคารสถานที่โดยภาพรวมยังไม่เต็มศักยภาพงานอาคารสถานที่เป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถเฉพาะทาง ต้องอาศัยประสบการณ์และความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน การที่จะให้ความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ครูได้เสนอแนวคิด ปัญหา และร่วมกันวางแผนตลอดจนประสานงานกับผู้ปฏิบัติวิชาชีพล่าช้าอื่น หรืออบรมบุคลากรให้มีความรู้ด้านอาคารสถานที่เพิ่มขึ้นจะเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้บริหารโรงเรียน ตามที่ ภิญญู สาร (2517 : 442) ได้กล่าวว่า การอบรมช่วยให้เกิดความรู้ ความชำนาญ รู้จักใช้เทคนิคต่างๆ ในการแก้ปัญหาและ ธีรวิมล ประทุมทรัพย์ และคนอื่นๆ (2530 : 103) ได้กล่าวสนับสนุนว่า การมอบหมายให้บุคคลปฏิบัติงานนั้นต้องมีคุณสมบัติพร้อม ได้ฝึกอบรมหรือได้เรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ โดยตรงจึงจะทำงานได้ผลดี สอดคล้องกับ เมธี ปิลันธนานนท์ (2525 : 149) ได้กล่าวสนับสนุนว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจำเป็นต้องมีการฝึกอบรม และศึกษาดูงาน เพราะจะทำให้การปฏิบัติงานมีผลดีมากยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอนไม่มีโอกาสได้กำหนดแนวทางการใช้อาคารร่วมกันทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกันแทบทุกข้อ และน่าจะเกิดผลดีหากผู้บริหารโรงเรียนได้ส่งเสริมให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการวางแผนในการใช้อาคารสถานที่ เพราะจะทำให้มีความชัดเจน และรอบคอบในการบริหารมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ธนชัย ยมจินดา (2527 : 121) ที่ว่าในการปฏิบัติงานให้สำเร็จนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่ไม่แตกต่างกันเพียงข้อเดียว คือ มีการให้บริการอาคารสถานที่แก่ชุมชนในการกิจกรรมที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นความสำคัญของชุมชนที่น่าจะส่งผลต่อโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิ้น พลัดบุญทอง (2544 : 104) ที่พบว่า การเปิดโอกาสให้บุคคล

ภายนอกได้ใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ในวิทยาลัยนั้นเป็นการบริหารที่มีประสิทธิภาพสูงมาก เพราะเป็นการใช้ประโยชน์อาคารให้คุ้มค่าที่สุด

ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกันแทบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 6 มีการดูแลรักษาบริเวณให้สะอาดปลอดภัยร่มรื่น สวยงาม ข้อ 7 จัดให้มีการซ่อมแซมอาคารเรียนสถานที่ที่ชำรุด ข้อ 8 มีการส่งเสริมสนับสนุนครู นักเรียน ภารโรง ให้มีส่วนช่วยในการซ่อมแซมและตกแต่งอาคารสถานที่ และมีการขอความร่วมมือจากชุมชนในการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารเป็นงานที่ต้องใช้งบประมาณบางครั้งผู้บริหารจำเป็นต้องใช้เวลาในการจัดเตรียมงบประมาณ อาจจะทำให้ครูผู้สอนมองว่าผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญหรือทำงานล่าช้า ส่งผลต่อความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นจะเห็นได้ว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันในหลายข้อส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้สอนโดยตรง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารและครูผู้สอนจะร่วมกันกำหนดแนวทางในการปฏิบัติ แม้ผู้บริหารจะมีภาระงานอื่นๆ มากมายก็ตามซึ่งสอดคล้องกับ สีน พลัดบุญทอง (2544 : 99) ที่กล่าวว่าผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่ต่ออาคารสถานที่ของสถานศึกษาโดยแบ่งเวลาให้กับการตรวจตราอาคารอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้งเพื่อการซ่อมแซมได้ทันถ่วงทีและมีข้อที่น่าสังเกต คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันในข้อ 10 มีการขอความร่วมมือจากชุมชนในการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ยังมีสภาพการปฏิบัติด้านนี้น้อย เพราะอาจคิดว่าเป็นทรัพย์สินส่วนตัว แต่โรงเรียนเอกชนก็ยังสามารถขอความร่วมมือจากชุมชนได้หากได้เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้ประโยชน์จากอาคารซึ่งสอดคล้องกับ สีน พลัดบุญทอง (2544 : 104) หากบุคคลภายนอกมาใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่มากขึ้นเขาก็มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาตลอดจนถึงมีส่วนร่วมในการซ่อมแซมอาคารสถานที่ด้วย

ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีข้อที่แตกต่างกัน 2 ข้อ คือข้อ 4 มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่อาคารสถานที่ และข้อ 6 มีการตรวจตราการใช้อาคารสถานที่ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างบุคลากร ทั้งนี้จะเป็นครูผู้สอนอาจมองว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการที่ผู้บริหารยังปฏิบัติได้ไม่ตรงจุด แม้ว่าทุกคนจะตระหนักดีถึงความสำคัญของงานด้านนี้แต่ข้อที่ทำให้เกิดความคิดเห็นที่แตกต่างในภาพรวม ผู้บริหารอาจให้ความสำคัญน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสรี สุวรรณรัตน์ (2544 : 63) ที่พบว่าการปฏิบัติงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามความทัศนะของผู้บริหารและ

ครูผู้สอนมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนของรัฐบาลมีการดำเนินการภายใต้ระเบียบ และกฎเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด ผู้บริหารจึงปฏิบัติงานทางด้านนี้เหมือนกัน ดังนั้นถ้าหากโรงเรียนเอกชนได้มีการกำหนดกฎเกณฑ์ และให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ แล้ว ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารอาจจะไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 1) กล่าวไว้ว่าโรงเรียนจะพัฒนาได้ดี เกิดผลต่อการพัฒนานักเรียนอย่างแท้จริงถ้าทุกฝ่าย ทุกคนในชุมชน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน เข้ามาร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมจัดการศึกษาและพัฒนาโรงเรียนในด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่การแบ่งหน้าที่ให้รับผิดชอบ โดยเฉพาะควรขอความร่วมมือจากชุมชนในการรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ควรกำกับให้มีการอยู่เวรรักษาการณ์อย่างจริงจัง

ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าไม่แตกต่างกันทุกข้อ ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในงานอาคารสถานที่และกระบวนการประเมินผลมองว่าเป็นเรื่องที่ต้องใช้ทั้งเวลาและประสบการณ์ ดังที่ สีน พลัดบุญทอง(2544:103) ได้สรุปไว้ว่า การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่เป็นการประเมินค่าที่ดีคุณค่าสิ่งนั้นว่าเหมาะสมหรือไม่ต้องปรับปรุงหรือไม่ จะต้องใช้เครื่องมือต่างๆ โดยยึดหลักสำคัญหลายประการเพื่อให้ผลออกมาที่ตรงและยุติธรรม ในโรงเรียนของรัฐบาลการประเมินผลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานอาคารสถานที่เพราะทำให้ทราบถึงการใช้ประโยชน์ว่าตรงตามวัตถุประสงค์ และเพียงพอหรือไม่เพื่อกำหนดงบประมาณในปีถัดไป ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนควรจะนำวิธีการหรือแนวทางของรัฐบาลมาใช้ เหมือนดังที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532 :79) ได้กล่าวว่าในการปฏิบัติภารกิจใดๆ ก็ตาม จำเป็นต้องตรวจสอบและติดตามประเมินผลปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบว่าการทำงานตามภารกิจนั้นมีปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องและประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด

5.5.3 ผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตภาคใต้ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะ การบริหารงานด้านอาคารสถานที่ในโรงเรียนเอกชนทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ผู้บริหารต่างเห็นถึงความสำคัญของงานทางด้านนี้เหมือนกัน รวมทั้งผู้บริหารอาจจะ

มีพื้นฐานความรู้ในระดับเดียวกัน โดยผ่านการเรียนทฤษฎีหรือหลักการในการบริหารเช่นเดียวกัน ผู้บริหารทั้งโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่จึงมีสภาพการปฏิบัติไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับ นพพงษ์ บุญจิตรากุล (2534 : 117) กล่าวสนับสนุนว่าถึงแม้ผู้บริหารโรงเรียนจะปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน แต่พื้นฐานความรู้เท่าเทียมกันย่อมส่งผลให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทุกโรงเรียนทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ที่เหมือนกัน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุด และผู้บริหารอาจได้รับการอบรมศึกษาดูงานในสถานศึกษาอื่นที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานอาคารสถานที่ จึงนำรูปแบบในการบริหารนั้นมาเป็นแบบอย่าง ทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 3 ข้อ คือ เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ข้อ 7 มีการทำตารางการใช้อาคารสถานที่ และข้อ 10 มีการให้บริการอาคารสถานที่แก่ชุมชนในการจัดกิจกรรม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อความพร้อมในการจัดการหรือการบริการในบางอย่าง ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องชี้แจงให้บุคลากรและชุมชนได้เข้าใจในความจำเป็นดังกล่าว เพื่อให้ทุกฝ่ายมีความรู้สึกที่ดีกับสถานศึกษา เหมือนดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อึ้งโน ปราโมทย์ สิงหรวงศ์, 2535 :111-112) การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่จะทำให้ชุมชนมีความรับผิดชอบและตื่นตัวในการปฏิบัติงาน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของหวงแหนและภูมิใจในโรงเรียนงานอาคารสถานที่ของโรงเรียนจะบรรลุเป้าหมายได้อย่างน่าพอใจ

ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกันทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความแตกต่างของขนาดโรงเรียนไม่ส่งผลต่อแนวทางในการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ผู้บริหารเห็นว่าอาคารสถานที่เป็นองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความตระหนักที่จะช่วยกันดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี และสวยงามอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิ้น พลัดบุญทอง (2544 :100) เรื่องแบบผู้นำและการบริหารงานอาคารของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 3 ที่กล่าวว่า การดูแลรักษาอาคารสถานที่ให้สวยงามนั้นเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดี หล่อหลอมอุปนิสัยของผู้อยู่อาศัยให้เป็นคนดีด้วยและสอดคล้องกับ เอกชัย กิสุขพันธ์ (2527 : 195) ได้กล่าวถึงกระบวนการการบริหารงานอาคารสถานที่จะต้องมีการบำรุงรักษาอาคารและบริเวณโรงเรียนให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีอยู่เสมอ

ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีจำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และอาคารประกอบที่แตกต่างกันทำให้มาตรการที่จะใช้ในการควบคุมดูแลอาคารสถานที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกันในข้อ 1 มีการจัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่ ข้อ 5 มีการจัดแบ่งหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบอาคารสถานที่ ข้อ 6 มีการตรวจตราการใช้อาคารสถานที่ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างบุคลากร และ ข้อ 8 มีการกำกับดูแลการใช้อาคารสถานที่ในกรณีบุคคลภายนอกมาขอใช้ ความแตกต่างที่เกิดขึ้นน่าจะเป็นผลมาจากขนาดของโรงเรียน ทำให้ผู้บริหารกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และการบริหารงานด้านการบริหารงานด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ดังนั้นผู้บริหารทั้งในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ควรใช้หลักการเดียวกันในการบริหารเพื่อให้เป็นงานด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพดังที่เสรี สุวรรณรัตน์ (2538 : 27) ได้กล่าวสรุปไว้ว่างานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียนนั้น เป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อพิทักษ์รักษาให้ความปลอดภัยแก่อาคารและสถานที่ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ และเอกสารในอาคารสถานที่ดังกล่าวให้พ้นภัยต่างๆ ผู้บริหารจะต้องให้ความเอาใจใส่ และจะต้องทำงานนี้ให้เป็นปัจจุบันและรอบคอบอยู่เสมอเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่โรงเรียน

ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่แตกต่างกันทุกข้อ ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่าผู้บริหารทั้งในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจในเรื่องการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ในระดับเดียวกัน มีการใช้เทคนิค เครื่องมือในการประเมินที่ใกล้เคียงกัน จึงทำให้สภาพการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารทั้งในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ในทุกๆ เรื่อง เพื่อการพัฒนางานในด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ ดังที่ สมพงษ์ พันสุดท้าย (2539 : 37) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า การบริหารงานจำเป็นจะต้องมีการประเมินผลงาน เพื่อจะได้รู้ว่าการบริหารงานนั้นได้ผลอย่างไร ถ้าได้ผลดีก็เป็นกำลังใจในการบริหารงานให้ดียิ่งขึ้น การประเมินผลงานเป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายของการบริหาร ที่จะส่งผลให้เห็นประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงานในการทำงานที่เป็นระบบทุกขั้นตอนของการบริหารต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันโดยตลอด จึงจะทำให้งานมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารควรทำความเข้าใจการประเมินผลงาน เพื่อที่จะนำไปใช้ได้ถูกต้องและเป็นประโยชน์อย่างดี

5.6 ข้อเสนอแนะ

5.6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนหรือผู้บริหารสถานศึกษา

1. ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ จากการศึกษาพบว่า การจัดให้มีเอกสารแนะนำการใช้อาคารสถานที่แก่ชุมชน การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ และมีการปฐมนิเทศให้ความรู้เรื่องการใช้อาคารสถานที่แก่ครู นักเรียน ภารโรง ผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่แก่ครู นักเรียน ภารโรง และชุมชนที่อยู่รอบๆ โรงเรียน โดยการทำเอกสารแจกจ่ายหรือทำการประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายของทางโรงเรียน

2. ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ จากการศึกษาพบว่า มีการขอความร่วมมือจากชุมชนในการซ่อมแซม บำรุงรักษา อาคารสถานที่ ผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย การส่งเสริมสนับสนุนครู นักเรียน ภารโรง ให้มีส่วนช่วยในการซ่อมแซมและตกแต่งอาคารสถานที่ ผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง การตรวจสอบอาคารสถานที่ ผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า การที่การบริหารงานอาคารสถานที่ประสบความสำเร็จตามที่ผู้บริหารได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขอความร่วมมือจากชุมชนที่อยู่รอบโรงเรียน โดยอาจขอความร่วมมือทางด้านแรงงานโดยทางโรงเรียนมีผลตอบแทนในรูปแบบของเงินค่าจ้างหรือสาธารณูปโภคที่ทางชุมชนขาดแคลน

3. ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ จากการศึกษาพบว่า การประสานงานกับชุมชนเพื่อขอความร่วมมือในการรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ ผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ส่วนองค์ประกอบด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า การรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่นอกจากบุคคลากรภายในโรงเรียนแล้ว ยังต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนมาช่วยดูแลอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้เพราะชุมชนจะทราบถึงแนวทางการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาได้ดีกว่าผู้บริหารโรงเรียนเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนไม่ใช่บุคคลในท้องถิ่น ดังนั้นการประสานขอความร่วมมือจากชุมชนในเรื่องการรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ ผู้บริหารจึงไม่ควรมองข้าม

4. ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ จากการศึกษาพบว่าทุกองค์ประกอบที่ผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เพราะการประเมินผลเป็นกระบวนการสุดท้ายที่จะทำให้ทราบว่า การบริหารงานอาคารสถานที่ประสบผลสำเร็จ มีอุปสรรค

ที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงหรือไม่อย่างไร ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการบริหารงานด้านอื่นๆ

5.6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน ในการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่
2. ควรมีการศึกษาการวิจัยถึงปัญหาที่ชุมชนไม่ให้ความร่วมมือในการดูแลรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ของโรงเรียน

บรรณานุกรม

- กิติมา ปรีดีดีลก. 2532. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์.
- จรัส โพธิศิริ. 2529. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ฉงน แดงดี. 2530. "การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก." ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก.
- ชลิต พุทธิรักษา. 2536. การจัดโรงเรียนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- ณรงค์ สุทธิภักดี. 2531. "การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์." ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา .
- ถาวร สารวิทย์. 2523. การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม. พิษณุโลก : แผนกเอกสารการพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก.
- ธนชัย ยมจินดา . 2527. "การวางแผน" เอกสารการสอนชุดวิชาองค์การและการจัดหน่วยที่ 1-8. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช
- ธีรวุฒิ ประทุมพนรัตน์ และคนอื่นๆ. 2530. การบริหารและนิเทศการศึกษา. สงขลา : เทมการพิมพ์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2534. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บพิการพิมพ์.
- บุญช่วย จินดาประพันธ์. 2536. การบริหารอาคารและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ประสงค์ พรโสภิน. 2535. "การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ." ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ปราโมทย์ สิงหรวงศ์. 2534. "ปัญหาการดำเนินงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา." ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปราโมทย์ สิงหรวงศ์. 2535. "ปัญหาการดำเนินงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา." ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พยุ่งศักดิ์ จันทรสุนทร. 2541. "แนวทางการพัฒนาการศึกษา" วารสารวิชาการ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ปิฎกธรรมาสาร. 2517. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช .

มาลินี สาคริก และปรีชา คัมภีร์ปรกรณ์. 2528. เอกสารการสอนชุดวิชา การฝึกอบรม
ผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.
เมธี ปิณฑานนท์. 2525. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

เมธี ปิณฑานนท์. 2528. การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการ
ศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

เมธี ปิณฑานนท์. 2533. การบริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

วิจิตร วรุตบางกูร. 2524. การวางแผนผังและพัฒนาสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ชนิษฐการพิมพ์.

วิพล นาคพันธ์และสมเดช สีแสง. 2539. การบริหารงานอาคารสถานที่การบริหารงานความ
สัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนประถมศึกษา. อุทัยธานี : ชมรมพัฒนาความรู้
ด้านกฎหมาย.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532. คู่มือการติดตามประเมินผลแผน
และโครงการ . กรุงเทพฯ : อักษรไทย .

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534. การบริหารงานอาคารสถานที่
การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อรุณ
การพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536. คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองพัฒนาบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการ
ศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2540 . การบริหารโรงเรียนตามแนวทาง
การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2534. คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541. คู่มือการจัดตั้งโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. 2536 . คู่มือการบริหารบ
ประมาณประจำปี2536. นครศรีธรรมราช:สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัด นครศรีธรรมราช

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2529. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.

- สมพงษ์ พันสุดท้าย. 2539. "การดำเนินงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณี วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม." วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม .
- สุโขทัยธรรมมาธิราช , มหาวิทยาลัย. 2537. **ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช , มหาวิทยาลัย. 2526. **เอกสารชุดการสอนวิชาการจัดการประถมศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- สิน พลัดบุญทอง. 2544. "แบบผู้นำและการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารวิทยาลัย เทคนิคเขตการศึกษา 3." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.
- สุวกิจ ศรีปัดถา. 2528. **การบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุภาพ สุขเกษม. 2540. "การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านอาคารสถานที่ของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสงขลา." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เสรี สุวรรณรัตน์ . 2538 . "การศึกษากิจการปฏิบัติงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถม ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช." วิทยานิพนธ์การ ศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- อรุณ ชูดำ . 2541 . "การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถม ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง." วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2527. **การบริหารการศึกษาทั่วไป.** พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : เอกศิลป์.
- Robert V.Krejcie and Earyle W.Morgan .1970 . **Determining Sample Size for Research Activities.** Journal of Education and Psychological Measurement. 607-610

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือราชการ

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 178 /2544

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของนายปรีดี ชูชื่น

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายปรีดี ชูชื่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.มาลัย	จิรวัดนเกษตร์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.สวัสดิ์	อุดมโภชน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	ประธานกรรมการ
ดร.มาลัย	จิรวัดนเกษตร์	กรรมการ
ดร.สวัสดิ์	อุดมโภชน์	กรรมการ
รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	กรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

(รองศาสตราจารย์ รวีวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดี

1 พ.ค. 44

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นายปรีดี ชูชื่น รหัสประจำตัว 42064153 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ (SCHOOL PLANTS ADMINISTRATION IN PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS IN SOUTHERN REGION)" โดยมี ดร.มาลัย จีร์วัฒน์เกษตร์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.สวัสดี อุดมโภชน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2544

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ.2544

(ร.อ.ผศ.ดร.วีระเชษฐ ชันเงิน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504 / 4712

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนลาดกองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รศ.ดร.ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายปรีดี ชูชื่น นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ”

คณะกรรมการอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลการวิจัยของ นายปรีดี ชูชื่น มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 02-3269040

ที่ ทม 1504 / 4712

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายจ่านงค์ เพชรประกอบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายปรีดี ชูชื่น นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ”

คณะกรรมการอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลการวิจัยของ นายปรีดี ชูชื่น มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 02-3269040

ที่ ทม 1504 / 4712

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสมพร ขุนเพชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายปรีดี ชูชื่น นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลการวิจัยของ นายปรีดี ชูชื่น มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 02-3269040

ที่ ทม 1504 / 4712

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายจรัส อติวิทยากรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายปรีดี ชูชื่น นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ”

คณะกรรมการอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลการวิจัยของ นายปรีดี ชูชื่น มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 02-3269040

ที่ ทม 1504 / 4712

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

7 พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน รศ.ดร.อัศวิน พรหมโสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายปรีดี ชูชื่น นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ”

คณะกรรมการอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลการวิจัยของ นายปรีดี ชูชื่น มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 . 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 02-3269040

ที่ ทม 1504 / ๒๖39

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

15 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนชานีเทคโนโลยี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายปรีดี ชูชื่น นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายปรีดี ชูชื่น ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504 / ๒๐๖๖

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๕ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนเทคโนโลยีนครปฐม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายปรีดี ชูชื่น นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายปรีดี ชูชื่น ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ตารางแสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกตามโรงเรียน

ที่	โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู ผู้สอน	รวม	ผู้ บริหาร	ครู ผู้สอน	รวม
	โรงเรียนขนาดเล็ก						
1	โรงเรียนวชิราโปลีเทคนิค	2	57	59	2	7	9
2	โรงเรียนบริหารธุรกิจวิทยา	2	46	48	2	6	8
3	โรงเรียนพณิชยการสงขลา	2	10	12	2	1	3
4	โรงเรียนเทคโนโลยีช่างกลสงขลา	2	11	13	2	1	3
5	โรงเรียนเพชรสยามพณิชยการ	2	36	38	2	5	7
6	โรงเรียนช่างกลภาคใต้เทคโนโลยี	2	38	40	2	5	7
7	โรงเรียนแจ้งบริหารธุรกิจ	2	27	29	2	4	6
8	โรงเรียนช่างอุตสาหกรรมหาดใหญ่	2	45	47	2	6	8
9	โรงเรียนเทคนิคแจ้งพณิชยการ	2	27	29	2	4	6
10	โรงเรียนอำนวยการบริหารธุรกิจ	2	39	41	2	5	7
11	โรงเรียนขนาดใหญ่บริหารธุรกิจนานาชาติ	2	22	24	2	3	5
12	โรงเรียนเทคนิคพณิชยการยะลา	2	17	19	2	2	4
13	โรงเรียนผดุงประชาพณิชยการ	2	55	57	2	7	9
14	โรงเรียนอาชีพะดอนบอสโกสุราษฎร์	2	37	39	2	5	7
15	โรงเรียนเทคโนโลยีกระบี่	2	12	14	2	2	4
16	โรงเรียนระนองเทคโนโลยี	2	26	28	2	3	5
17	โรงเรียนยุวชาติบริหารธุรกิจปัตตานี	2	30	32	2	4	6
18	โรงเรียนเทคนิคธุรกิจบัณฑิต	2	51	53	2	7	9
19	โรงเรียนสุธรรมมนตรีเทคโนโลยี	2	21	23	2	3	5
20	โรงเรียนศรีนครเทคโนโลยี	2	38	40	2	5	7
21	โรงเรียนเทคโนโลยีพณิชยการไสภณ	2	24	26	2	3	5
22	โรงเรียนเทคโนโลยีไสภณ	2	12	14	2	2	4
23	โรงเรียนเทคนิคสถาปัตยกรรม	2	28	30	2	4	6
24	โรงเรียนเจริญมิตรพณิชยการ	2	6	8	2	1	3
25	โรงเรียนเทคโนโลยีภาคใต้	2	59	61	2	8	10

ที่	โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้ บริหาร	ครู ผู้สอน	รวม	ผู้ บริหาร	ครู ผู้สอน	รวม
26	โรงเรียนปากพองพณิชยการ	2	41	43	2	6	8
27	โรงเรียนเทคโนโลยีทักษิณพณิชยการ	2	30	32	2	4	6
28	โรงเรียนอาชีพศึกษาวิจิตรศิลป์	2	17	19	2	2	4
29	โรงเรียนพณิชยการศักดิ์ศิลป์	2	17	19	2	2	4
30	โรงเรียนสิชลพณิชยการ	2	26	28	2	4	6
31	โรงเรียนชุมพรบริหารธุรกิจ	2	35	37	2	5	7
32	โรงเรียนรักษธรรมบริหารธุรกิจ	2	33	35	2	4	6
33	โรงเรียนบริหารธุรกิจภาคใต้	2	46	48	2	6	8
34	โรงเรียนภูเก็ตเทคโนโลยี	2	54	56	2	7	9
35	โรงเรียนเทคนิคพณิชยการสยาม	2	41	43	2	5	7
36	โรงเรียนโป๊วเทคนิคตรัง	2	18	20	2	2	4
37	โรงเรียนสหตรังอาชีพ	2	39	41	2	5	7
	รวม	74	1171	1245	74	155	229
	โรงเรียนขนาดใหญ่						
1	โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี	2	147	149	2	20	22
2	โรงเรียนหาดใหญ่อำนวยการพณิชยการ	2	83	85	2	11	13
3	โรงเรียนพณิชยการหาดใหญ่	2	173	175	2	23	25
4	โรงเรียนอุดมศึกษาพณิชยการ	2	77	79	2	10	12
5	โรงเรียนส่องแสงพณิชยการ	2	62	64	2	8	10
6	โรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยีช่าง อุตสาหกรรม	2	83	85	2	11	14
7	โรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยี	2	151	153	2	20	22
8	โรงเรียนโป๊วเทคนิคสุราษฎร์ธานี	2	101	103	2	13	15
9	โรงเรียนจรัสพิชากรอาชีพศึกษา	2	66	68	2	9	11
10	โรงเรียนนครอาชีพศึกษา	2	116	118	2	15	17
11	โรงเรียนนครพณิชยการ	2	145	147	2	19	21
12	โรงเรียนพณิชยการทุ่งสง	2	86	88	2	11	13
13	โรงเรียนพณิชยการพัทลุง	2	69	71	2	9	11
	รวม	26	1359	1385	26	180	206

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

.....

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประกอบด้วยผู้มีตำแหน่งดังนี้ คือ ครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ ที่ดูแลงานอาคารสถานที่

1.2 ครูผู้สอนที่สอนประจำ ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุง สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

4. การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่าน

5. ข้อมูลที่ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะนำไปใช้ในการวิจัยเท่านั้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(นายปรีดี ชูชื่น)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารอาชีวศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

แบบสอบถามตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. สถานภาพโดยตำแหน่ง

() ผู้บริหาร

() ครูผู้สอน

2. ขนาดของโรงเรียน

() ขนาดเล็ก จำนวนครูต่ำกว่า 60 คน

() ขนาดใหญ่ จำนวนครูตั้งแต่ 60 คนขึ้นไป

แบบสอบถามตอนที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
เขตภาคใต้

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแบบสอบถาม ตอนที่ 2 มีทั้งหมด 40 ข้อ ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย / ลงใน
ช่องของระดับการบริหารเพียงระดับเดียว ตามความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้ คือ

- 5 หมายถึง มีสภาพการบริหาร มากที่สุด
4 หมายถึง มีสภาพการบริหาร มาก
3 หมายถึง มีสภาพการบริหาร ปานกลาง
2 หมายถึง มีสภาพการบริหาร น้อย
1 หมายถึง มีสภาพการบริหาร น้อยที่สุด

ข้อที่	สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ระดับการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่					
1	มีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด					
2	เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่					
3	เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่					
4	มีการกำหนดการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
5	มีการจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน					
6	มีการจัดทำแผนผังของอาคารแสดงการใช้ประโยชน์ห้องต่าง ๆ					
7	มีการทำตารางแสดงการใช้อาคารสถานที่					

ข้อที่	สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ระดับการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
8	มีการปฐมนิเทศให้ความรู้ในเรื่องใช้อาคารสถานที่แก่ครูนักเรียนภารโรง					
9	จัดให้มีเอกสารแนะนำการใช้อาคารสถานที่แก่ชุมชน					
10	มีการให้บริการอาคารสถานที่แก่ชุมชนในการจัดกิจกรรม					
	การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่					
11	มีการตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่					
12	มีการซ่อมแซมบำรุงรักษาถนนทางเข้าออกให้สะอาดไม่เป็นหลุมบ่อ					
13	จัดให้มีทางระบายน้ำออกจากบริเวณโรงเรียนเพื่อป้องกันน้ำท่วมขังขณะฝนตก					
14	มีการปรับปรุงตกแต่งภายในห้องเรียนและห้องพิเศษให้สวยงาม เป็นระเบียบและเอื้อต่อการเรียนการสอน					
15	มีการดูแลรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้สะอาดปลอดภัย เหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน					
16	มีการดูแลรักษาบริเวณให้สะอาด ปลอดภัยร่มรื่น สวยงาม					
17	มีการดำเนินการจัดทำงบประมาณซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ					
18	จัดให้มีการซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ชำรุด					
19	มีการส่งเสริมสนับสนุนครู นักเรียน ภารโรง ให้มีส่วนช่วยในการซ่อมแซมและตกแต่งอาคารสถานที่					
20	มีการขอความร่วมมือจากชุมชนในการซ่อมแซม บำรุงรักษาอาคารสถานที่					

ข้อที่	สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ระดับการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่					
21	มีการจัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่					
22	มีการกำกับดูแลและควบคุมเวรยามรักษาอาคารสถานที่					
23	จัดให้มีรั้วกำแพงหรือสิ่งกีดขวางอื่น ๆ					
24	มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่อาคารสถานที่					
25	มีการจัดแบ่งหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบ ดูแลอาคารสถานที่					
26	มีการตรวจตราการใช้อาคารสถานที่ให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างบุคลากร					
27	มีการกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับผู้มาขอใช้อาคารสถานที่อย่างชัดเจน					
28	มีการกำกับดูแลการใช้อาคารสถานที่ในกรณีที่บุคคลภายนอกมาขอใช้					
29	มีการประสานงานกับชุมชนเพื่อขอความร่วมมือในการรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่					
30	มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแล อาคารสถานที่					
	ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่					
31	มีการวางแผนการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่					
32	มีการกำหนดแนวทางการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ตรงตามจุดมุ่งหมายของการบริหารงานอาคารสถานที่					

ข้อที่	สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ระดับการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
33	มีการสร้างหรือจัดหาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่					
34	มีการใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่					
35	มีการทำตารางกำหนดเวลาการประเมินผลไว้อย่างชัดเจน					
36	มีการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ตามกำหนดเวลา					
37	เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่					
38	เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่					
39	มีการแจ้งผลการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบ					
40	มีการนำผลการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ไปประกอบในการวางแผนเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป					

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่
ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้

คำชี้แจง

โปรดเขียนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามข้อบ่งชี้ของงานอาคารสถานที่ดังต่อไปนี้

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
1. ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่	1..... 2..... 3.....
2. ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่	1..... 2..... 3.....
3. ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่	1..... 2..... 3.....
4. ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	1..... 2..... 3.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายปรีดี ชูชื่น
วัน เดือน ปีเกิด	17 กุมภาพันธ์ 2511
สถานที่เกิด	อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี
ตำแหน่ง	หัวหน้างานอาคารสถานที่
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2531 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ สงขลา ปีการศึกษา 2538 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการงานก่อสร้าง) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช